

VEČ KOT 13.000 UDELEŽENCEV PROSLAVE
DNEVA BORCA IN DNEVA ISKRE V SEMIČU

Bilo je lepo in veličastno

Na vseh odcepih glavnih cest, ki so vodile proti Beli Krajini, so stali po trije piramidasti nadstrešniki v barvah slovenske zastave in vabili ter usmerjali v Belo Krajino številne udeležence proslave dneva borca in dneva Iskre, ki je bila to pot po petnajstih letih v Semiču.

ČESTITKA PREDSEDNIKA PRESEDSTVA CK ZKS

Ob dnevu Iskre vam
iskreno čestitam in želim
še mnogo delovnih uspehov
Andrej Marinc

Proslava na proslavi v Semiču med slavnostnim govorom.

Prijetno gozdnato okolje kraja; imevanega Mladičko brezje pri Semiču, v soboto, 3. julija sprejelo več kot 13.000 ljudi, predvsem članov delovnih kolektivov SOZD Iskra, ki so že petnajst let proslavili 4. julij, dan borca in Iskre.

Natanko ob 11. uri se je z Internacijskega začela slavnostna prireditev in prvi spregovoril predsednik KPO Iskra Marko Bulc, ki je pozdravil vse navzoče, še posebej pa podpredsednika Izvršnega sveta Skupščine SRS Vlada Klemenčiča, predsednika republiškega komiteja za znanost in tehnologijo Erika Vrenka in Slavnostnega govornika, predsednika Gospodarske zbornice Slovenije, Marka Bulca.

Udeležence tega velikega zborovanja

je nato pozdravil predsednik skupščine občine Črnomelj Jurij Perko, ki je zaželel vsem prijetno počutje v partizanski Beli Krajini.

Slavnostni govor je imel predsednik Gospodarske zbornice Slovenije ing. Marko Bulc, ki je v njem najprej dal vse priznanje Iskri, ki se uvršča med devet največjih gospodarskih organizacij Jugoslavije in je hkrati največja organizacija združenega dela s področja elektroindustrije v Jugoslaviji (njegov govor v celoti objavljamo na 6. in 7. strani).

Slavnostnim govornikom je sledil nastop mešanega pevskega zbora Niko Zupančič iz Gribelj v Beli Krajini, folklorna skupina pa je uprizorila živopisno folklorno »Semiško ohceto«.

Nato je predsednik delavskega sveta

SOZD Iskra Jože Čebela podelil letošnje nagrade Iskre šestim nagrajencem, v imenu katerih se je za priznanja zahvalil predsednik KPO SOZD Iskra Anton Stipanič.

Sledilo je pozdravno pismo predsedstva SFRJ in CK ZKJ, nakar so mladinci semiške Iskre izročili prehodno zastavo Iskre—Centru za elektrooptiko iz Ljubljane, ki bo priredil dneva Iskre in dneva borca prihodnje leto.

Slavnostni del proslave sta zaključila črnomaljska godba na pihala in mešani pevski zbor.

Po slavnostnem delu se je začelo ljudsko slavlje, ki sta ga poživili s svojimi nastopi folklorna skupina Zeleni Jurij iz Črnomlja z belokranjskimi koli in obredi ter folklorna skupina Semiška ohceta.

D.Ž.

Slavnostni govornik na proslavi dneva borca in dneva Iskre v Semiču je bil predsednik GZS inž. Marko Bulc, čigar govor objavljamo na 6. in 7. strani.

Pozdravno pismo predsedstvoma SFRJ in CK ZKJ

Delavci SOZD Iskra, zbrani na tradicionalni slovesnosti ob dnevu borca—dnevu Iskre, ki smo jo letos organizirali v Semiču, vam pošiljamo delovne pozdrave in najboljše želje za uspešno delo.

Ponosni smo, da smo člani velikega kolektiva Iskre, ki je v 36 letih iz skromne tovarne prerasla v največjo elektroindustrijsko organizacijo v Jugoslaviji.

Trdno smo odločeni, da bomo tudi v bodoče gradili naše odnose na samoupravnih temeljih, dosledno izpolnjevali našo najpomembnejšo nalogo — ekonomsko stabilizacijo, se še učinkoviteje vključevali v mednarodno delitev dela in vsestransko krepili bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov in narodnosti.

Pri tem nam bodo ustvarjalni kašipot resolucije 12. kongresa ZKJ, predvsem o ekonomski stabilizaciji, in pa besede tovarišev Tita in Kardelja, ki sta nam ob obiskih v Iskri dajala koristne napotke za naše delo.

Semič, 3.7.1982

Delavci SOZD Iskra

NOVIH SKLEPIH SKUPŠČINE SISEOT IN OCENA ISKRINEGA IZVOZA V PRVEM POLLETJU

31 % od deviznega priliva za uvoz

Potem ko je Zvezna Skupščina sprejela Zakon o pogojih in načinu razpolaganja in uporabe ustvarjenih konvertibilnih deviz v plačilni do tujine in o zadolževanju v tujini v letošnjem letu je slovenska Samoupravna skupnost za ekonomske odnose s tujino te dni sprejela sklepe o razpolaganju z devizami prilivi. Kot že večkrat doslej, smo tudi tokrat zaprosili direktorja zunanje-trgovinske temeljne organizacije v Iskri Commerce Ludvika Kranjca, da nam pojasni sklepe Skupščine SIS EOT, ker pa je za nami že letošnje prvo polletje, nam je postregel tudi s prvimi ocenami Iskrinega izvoza v tem obdobju.

Najpomembnejši sklep Skupščine SIS EOT je bil, da morajo slovenske delovne organizacije od svojih konvertibilnih prilivov združevati 69,76 % za potrebe federacije, za plačevanje dolgov, za nafto, za določeno proizvodnjo skupnega pomena, za družbeno—politične organizacije itd. Izvoznikom torej ostaja od vsakega konvertibilnega priliva le 30,24 % za uvoz reprodukcijskih materialov, rezervnih delov in opreme.

Na SIS EOT so sprejeli tudi sklep, da bodo organizacijam združenega dela prilivi in sicer v višini 6,76 %, del bo lahko združeno delo na osnovi posebnega zahtevka kupilo na deviznem tržišču, gre pa za neke vrste pomoč tistim organizacijam, ki imajo manjše obveznosti pri odplačevanju svojih dolgov v tujini. Seveda je tu še pogoj, da bo Slovenija dosegla načrtovani konvertibilni priliv, na osnovi katerega je SIS EOT izdelal tudi vse kalkulacije.

Nadalje je Samoupravna interesna skupnost sklenila, da morajo organizacije, ki imajo relativno visoke obveznosti do odplačevanja dolgov v tujini, združevati se 6 % od deviznega priliva v

posebnem skladu. Ker Iskra sodi med bolj zadolžene in ima višje anuitete od 6 % od svojega priliva, bo tudi ob omejenih 6 % »je poudaril Ludvik Kranjc.

Delegacija aktivna ZZZ SOZD Iskra je s proslave odnesla venec k spomeniku padlim.

Če naredimo črto pod odstotki, ki jih je sprejela SLOVENSKA SIS EOT, potem je izračun o ostanku konvertibilnega deviznega priliva, s katerim lahko razpolaga izvoznik takle: 100 % devizni priliv — 69,76 % + 6,76 % — 6 % = 31 %

Tolikšen je torej delež od deviznega priliva, ki bo v tem letu ostajal izvoznikom. V Iskri smo takoj po sprejetju omenjenih sklepov o razpolaganju s prilivom začeli z izdelavo nove devizne

(Nadaljevanje na 2. strani)

Proslava v Starih žagah

O zgodovini partizanskih radiodelavnic 99 d je spregovoril Milan Zeleznik. Govor objavljamo na 7. strani.

V okviru letošnjega praznovanja dneva borca in dneva Iskre v Semiču, so se na poti v Semič številni Iskraši ustavili tudi ob spominskem obeležju v Starih žagah, kjer je bila skromna spominska slavnost v počastitev partizanskih radijskih delavnic 99 d in borcev, ki so v njih, v najbolj skromnih pogojih, ustvarjali za partizansko vojskovanje tako pomembno radijsko tehniko.

Zbranim Iskrašem, med katerimi je bilo lepo število mladih, je ob tej priložnosti spregovoril Milan Zeleznik, eden izmed borcev in delavcev v partizanskih radijskih delavnicah, že upoko-

jeni dolgoletni Iskraš. V zbranih, zlasti mladih, je imel Milan Zeleznik hvaležne poslušalce, ki so z zanimanjem prisluhnili zgodovinskemu orisu partizanskih delavnic v Starih žagah. Zaradi zgoščene in prijetne pripovedi govor Milana Zeleznika tudi v celoti objavljamo na sedmi strani.

Po govoru Milana Zeleznika je delegacija mladih SOZD Iskra k spominskemu obeležju položila venec, nato pa so prisotni udeleženci proslave z avtobusi in osebnimi avtomobili nadaljevali pot v praznični Semič.

J.C.

Resolucija o nalogah Zveze komunistov Jugoslavije pri uresničevanju politike gospodarske stabilizacije

Dvanajsti kongres ZKJ poudarja, da cilje in naloge politike gospodarske stabilizacije lahko uresničimo samo z neposredno akcijo delavskega razreda, vsakega delavca v združenem delu, vsake samoupravne organizacije in skupnosti, celotne družbe in vseh organiziranih socialističnih sil, v prvi vrsti zveze komunistov.

Kongres opozarja, da je glavna in trajna smer boja za gospodarsko stabilizacijo krepitev resnične gospodarske in družbene moči in odgovornosti delavcev v združenem delu.

Odločneje je treba ustvariti pogoje, da bo dohodek postal temeljni motiv gospodarjenja in da bo dosežen na trgu na podlagi delovnih rezultatov in poslovanja ter odvisen od ekonomskih meril in delovanja objektivnih ekonomskih zakonitosti.

Zaradi vsega tega pa je treba pregledati in proučiti metode in vsebino dela vseh organov samoupravnih organizacij in skupnosti, delegatskih skupščin, vseh družbenih in državnih organov in ustanov. Zato pa je potrebna idejna in akcijska enotnost ter polna angažiranost zveze komunistov, odgovornost za delo in delovne rezultate ter družbena aktivnost organizacij združenega dela, vsakega posameznika in vsakega organa.

Povečevanje izvoza, posebno na konvertibilne trge in večje vključevanje v mednarodno delitev dela je eno najpomembnejših strateških vprašanj našega družbenoekonomskega razvoja.

Doseganje konvertibilnosti dinarja mora biti rezultat uspešne preobrazbe gospodarstva in njenega usposabljanja za to, da se s povečevanjem delovne storilnosti enakopravno vključuje v svetovne gospodarske tokove, da gre v korak z napredkom znanosti in tehnologije v svetu, da odpira nove možnosti za gospodarsko sodelovanje z drugimi državami na trajnih in stabilnih temeljih.

Uresničevanje te velike družbene in gospodarske naloge zahteva največjo možno gibljivost in povezanost vseh gospodarskih in drugih družbenih subjektov na enotnem jugoslovanskem trgu, zahteva povečanje take proizvodnje za izvoz, ki bo lahko tekmovala na svetovnem trgu, zahteva večjo delitev dela, specializacijo in kooperacijo in večjo uporabo znanja in ustvarjalnosti. Na teh temeljih je treba čim prej razdelati programe in sprejeti ustrezne ukrepe za večje in ofenzivnejše vključevanje v mednarodno delitev dela; proizvodne, investicijske in razvojne programe pa je treba podrediti povečevanju izvoza.

Eden glavnih pogojev za enakopravnejši položaj našega gospodarstva na svetovnem trgu je odločno menjanje njegove zdajšnje sestave. Nadaljujoč politiko industrializacije ob hitrejšem povečanju proizvodnje energije kakor tudi tistih surovin, ki jih je smotno pridobivati, je treba dati prednost tistim zmogljivostim, ki omogočajo čim ugodnejši delež v mednarodni delitvi dela, ob usklajevanju razvoja surovin, predelovalnih in drugih zmogljivosti. Pri tem je treba v največji možni meri izrabi naravne in druge možnosti, s katerimi razpolaga naša država. Še bolj si moramo prizadevati za povečanje pridelave hrane, kar je bistveno za gospodarsko stabilizacijo in za razvoj celotne družbe. S tem je treba zagotoviti ne le zadovoljevanje domačih potreb, ampak tudi proizvodnjo za izvoz.

Eden izmed pogojev za uspešno uresničevanje nalog gospodarske stabilizacije je produktivno zaposlovanje, zlasti mladih ljudi, posebej pa še produktivno zaposlovanje kvalificiranih delavcev ob zaustavljanju naraščanja in postopnem zmanjševanju števila resnično nezaposlenih oseb.

Kongres zahteva, da takoj začnemo najširšo družbeno akcijo za skrčenje vseh oblik porabe v meje resničnega dohodka in plačilno-bilancnih možnosti države. Nezadostna domača akumulacija, prevelika zadolženost, omejene možnosti in nujnost zmanjšanja obsega zadolžitve v tujini zahtevajo zoženje naložb, hitrejšo menjavo njihove sestave in bistveno povečanje učinkovitosti naložbenih vlaganj v skladu s politiko gospodarske stabilizacije. Zmanjšati je treba delež splošne in skupne porabe v družbenem proizvodu.

Zveza komunistov in drugi družbeni dejavniki se ne smejo sprijazniti z izgubami, z razspinitvijo in nesmotno porabo družbenega denarja, z valjenjem slabih rezultatov dela in razvoja na druge prek prerazporeditve stroškov, s privilegiji, dopuščanjem lenobe, z nesmotnim in gospodarsko ter družbeno neupravičenim širjenjem ustanov in vseh dejavnosti, z razraščanjem uprave in rastjo neproduktivnih izdatkov v celoti.

Dvanajsti kongres ZKJ posebej opozarja na zahtevnost nalog in obveznosti, ki jih predvideva protinflacijski načrt do 1985. leta, zato, da bi uredili trg in spravili inflacijo ter dvig cen v gospodarsko in družbeno znosnejše meje. Ob znatno manjši rasti družbenega proizvoda kot doslej moramo v tem obdobju obvladati posledice prevelike zadolženosti države, doseči preobrat v kvaliteto gospodarjenja, odpraviti primanjkljaj v plačilni bilanci in doseči določene rezultate v zaposlovanju.

Globina in daljnosežnost sprememb bo vplivala na položaj vsakega posameznika in organizacije združenega dela, na položaj in delo vseh samoupravnih ter družbeno-gospodarskih skupnosti vseh državnih in družbenih ustanov. Zaradi tega je treba najbolj pazljivo proučiti in predvideti vse možne socialne posledice teh sprememb. Prav tako pa se je treba pravočasno lotiti ukrepov za preprečevanje ali zmanjševanje takšnih posledic, da bi lahko enakomerno razporedili breme stabilizacije. To pa zahteva zlasti boljše delo, večjo solidarnost in vzajemnost v proizvodnji in mobilizacijo vseh družbenih dejavnikov pri tem.

Za doseganje te velike družbene naloge je bistvena idejna in akcijska enotnost zveze komunistov. Zato se je treba takoj po kongresu lotiti konkretnih in dobro pripravljenih akcij, ki bodo prodrle do vseh delovnih in družbenih okolij in omogočile, da bo vsak delovni človek dojel cilje in ukrepe gospodarske stabilizacije, napore, ki ga čakajo v boju za te cilje ter svoje koristi in prihodnost.

Le 31 % od deviznega priliva za uvoz

(Nadaljevanje s 1. strani)
bilance o poslovanju v zadnjih sedmih mesecih. V sedmih mesecih zato, ker je začel zakon o pogojih in načinu razpolaganja s konvertibilnimi devizami veljati s 1. junijem, od takrat pa veljajo tudi sklepi slovenske interesne skupnosti.

Ena prvih analiz v Iskri je veljala uvoznim prijavam. Ludvik Kranjc je v zvezi s tem poudaril, da bo Iskra do konca leta lahko uvozila le še za 33 milijonov dolarjev, pri čemer vsebuje ta vsota tudi kooperacijski uvoz.

Zaradi lažje primerjave naj povemo, da so Iskrine tovarne v prvih petih mesecih uvozile za skupaj 31 milijonov dolarjev. Na dlani je, da se bo povprečni mesečni uvoz do konca leta precej zmanjšal v primerjavi z obdobjem januar-maj, po drugi strani pa predstavlja 64 milijonov dolarjev uvoza (31 + 33) le 68 % letos načrtovanega uvoza.

Pri vsem tem naj poudarimo, da je Iskra uvozni načrt za letos že na samem začetku zmanjšala za 12 milijonov dolarjev, zato komentar, da bomo letos uvozili le dve tretjini od načrtovanega, gotovo ni potreben.

Posvetovanja v Iskrinih proizvodnih organizacijah — kot vedno sta bila pobudnika Iskra Commerce in SOZD Iskra — so pokazala, da se vse tovarne srečujejo z večjim ali manjšim pomanjkanjem uvoznih možnosti. Edina izjema je Center za elektrooptiko, ki bo pokrila vse svoje uvozne potrebe.

»Zaradi pomanjkanja reprodukcij-skih materialov iz uvoza, pa tudi deviznih zahtevkov od domačih dobaviteljev, bomo marsikje v Iskri ob koncu leta ugotavljali, da nismo izvršili svojih planskih obveznosti«, poudarja Ludvik Kranjc. »Bojim se, da bodo zaradi tega prizadeti tudi izvozni plani po Iskrinih delovnih organizacijah, saj bo izredno težko ob takšnem pomanjkanju deviznih pravic zagotavljati pravilno strukturo uvoznih repromaterialov.«

Direktorja Ludvika Kranjca smo zaprosili tudi za pojasnilo, kako bodo sklepi Skupščine SIS EOT vplivali na Iskrine kooperacijske odnose s tujini partnerji. Poudaril je, da bo za kooperacije tudi vnaprej veljal odnos med uvozom in izvozom ena proti ena in zatorej ne bo nobenih posebnih problemov.

Vendar pa bodo problemi nastali v primeru, če bo posamezna temeljna organizacija potrebovala večje devizne zneske za dodatni uvozni material poleg tistega, ki ga pridobiva prek kontokorenta.

Prvo polletje je za nami, zato smo našega sogovornika zaprosili tudi za krajšo oceno Iskrinih izvoznih prizadevanj v tem obdobju. »Čeprav še nimamo končnih števil, ugotavljamo, da smo v prvih šestih mesecih izvozili za okoli 95 milijonov dolarjev, kar je 44 % letnega izvoznega načrta. Na konvertibilno tržišče smo izvozili za okoli 56 milijonov dolarjev, ali 41 % letne obveznosti.

Največ zaslug za ta, kolikor toliko dober rezultat ima Center za elektrooptiko, ki je svoj letni plan v šestih mesecih uresničil 64 %. Ostala Iskra (brez Elektrooptike) je svojo celotno letno obveznost uresničila le 40 % konvertibilno 36 %.

Morda še podatek, velja pa brez dileme Elektrooptike: v primerjavi z enakim obdobjem lani se je izvoz povečal za 27 % kljub temu pa z letošnjimi izvoznimi dosežki nikakor ne moremo biti zadovoljni.«

Lado Drobnič

Priznanje TOZD Polprevodniki

Na srečanju samoupravljalcev Jugoslavije je bila v Zemunu 19.6.1982 podeljena plaketa s priznanjem samoupravljalcev Iskre v Trbovljah, kot edini TO v SR Sloveniji, na predlog Občinske zveze sindikatov in ob podpori medobčinske ZS na osnovi vidnih rezultatov v poslovanju, predvsem pa pri uveljavljanju samoupravljanja.

ISKRA IEZE, TOZD Polprevodniki n.sub.o. Trbovlje je začela samostojno delati v lastnih prostorih v Trbovljah leta 1963 s 170 delavci. Danes je v isti tovarni, organizirani kot TOZD v DO IEZE in SOZD Iskra zaposlenih 600 delavcev, ki so leta 1981 ustvarili 473 milijonov din celotnega prihodka (70 % fizičnega obsega proizvodnje v izvozu).

Po večletnih težavah (izguba, 80 % OD, odhajanje delavcev — zlasti vodilnih in vodstvenih, poskusi sanacije) je bila leta 1975 zastavljena celovitejša in dolgoročnejša sanacija. Tako so že leta 1981 dosegli 56 milijonov dinarjev čistega dohodka za izboljšanje materialne osnove dela, letos pa ga načrtujejo 60 milijonov dinarjev. Za takšne uspehe je bilo potrebno veliko odrekanih, zlasti pa dela, discipline in samoupravne zavesti ter povezanosti vodstva z vsemi DPO in samoupravnimi organi.

Velike zasluge pri tem pa ima tudi Stane Kovačič, takratni IPO, ki je znal nenehno vzpodbujati vse te dejavnike.

Izredno se je povečala organizirana aktivnost samoupravnih organov in DPO. Samoupravljanje je v tovarni na ustrezni višini, kar je razvidno iz delavčevega družbenoekonomskega položaja. Povsem je doseženo spoznanje, da je materialna osnova kolektiva in samoupravni položaj posameznika podlaga vsemu delu in življenju. To se izkazuje zlasti v delitvi dohodka, ki ga pretežno namenjajo razširitvi in izboljšanju materialne osnove, vendar pa tudi za stanovanja in druge skupne potrebe delavcev. Nagrajevanje po delu nenehno izpopolnjuje objektivni kriterij s poudarkom na količini, kvaliteti, gospodarjenju, doseganju plana, doseganju izvoza in posameznikovem prispevku. Izredno velik poudarek dajejo izboljšanju in uvajanju nove tehnologije, inovacijami (v letu 81 prijavljenih 29 inovacij), povečanju produktivnosti (18 %), izkoriščanju delovnega časa itd.

Vse to dosegajo s stalnim aktivnim razvojem samoupravljanja, delovanjem sindikalnih skupin, informiranjem, sprotim dogovarjanjem, koordinacijo vseh subjektov, sprotim preverjanjem, doseganjem rezultatov in odpravljanjem težav.

Dokazali so, da je za uspešno gospodarjenje in razvoj samoupravljanja nujno potrebna povezava med vodstveno strukturo ter DPO in SO.

To priznanje pa je vzpodbuda za nadaljni razvoj samoupravnih odnosov.

Mili Hacin

Samoupravni aktivisti iz Železnikov na izletu v Beograd.

TOZD ELEKTROMOTORJI, ŽELEZNIKI

Tudi samoupravni organi varčno!

Delavski svet TOZD Elektromotorji iz Železnikov se je, podobno kot prejšnja leta, tudi v preteklem mandatsnem obdobju sestajal izključno v popoldanskem času. Člani so torej na seje prihajali izven svojega rednega delovnega časa in tako pripomogli, da se stroški za delovanje samoupravljanja precej zmanjšajo.

Pobuda — in še bolj tudi praktična izvedba — je seveda nadvse zanimiva, saj so v Železnikih tako preprečili odsotnost z dela kar nekaj desetina ljudi. Problemov s sklepčnostjo zaradi sestankov v popoldanskem času niso

imeli, kar kaže tudi na visoko razvitost za odgovornost tistih, ki so jih delovni tovariši izvolili za delegate v ta samoupravni organ.

Izlet, ki so ga 5. in 6. junija organizirali za vse, ki so bili vabljeni na sejo delavskega sveta, je pomenil le neznamenit del tistega, kar bi za svoje delo sicer porabili. Člani delavskega sveta in vodstvi, ki so bili tako ali drugače zadolženi za nemoteno delovanje tega telesa, se odpravili v Beograd na grob tovarne v okolici našega glavnega mesta — Trbovlje, Obrenovac, Avalo itd.

Pozornost torej, ki so jo delegati vsi ostali hvaležno sprejeli. Morda bi kazalo nekaj podobnega poskusiti tudi drugje?

Prva pogodba s Kitajsko

Na kratko smo že poročali o obisku delegacije ministrstva za strojegradnjo LR Kitajske, v kateri so bili tudi predstavniki vodilnega kitajskega inštituta za varilno tehniko in tovarne za varilno tehniko iz Chengduja. Delegacija je vodil Wang Nsi Dhun.

Kitajska delegacija je s tem vrnila obisk Iskrinim predstavnikom, ki so si v Chengduju pred meseci ogledali tamkajšnji inštitut in tovarno ter se seznanili s kitajsko varilno tehniko. Zlasti je kitajska varilna industrija izredno močna v mehanskih obdelavah varilnih naprav — v mehanskih konstrukcijah in mehanskih rešitvah, možnosti za sodelovanje pa so toliko večje, ker se je Iskra bolj usmerila v področje elektrooptike, torej v krmlilne naprave, v perspektivi pa tudi v robotizacijo naprav varilne tehnike.

Gostje iz Pekinga in Chengduja so si med obiskom v Iskri najprej ogledali proizvodnjo varilnih in programskih naprav. Obiskali so tudi Fakulteto za strojništvo, Institut Jožef Stefan in Institut za varilstvo v Ljubljani, torej ustanove, ki najtesneje sodelujejo z Iskro na področju varilne tehnike. Predstavniki Avtomatike in Iskre Commerce so goste popeljali tudi v mariborske in ljubljanske kolektive, ki so že opremljeni z najsodobnejšimi Iskrinimi varilnimi napravami.

Najpomembnejše dejanje nekajdnevnega obiska kitajskih strokovnjakov pa je bil podpis pogodbe o blagovni menjavi med tovarno v Chengduju in Iskro. Dokument predvideva 18 milijonov dolarjev blagovne menjave v prihodnjih petih letih ter predstavlja osnovo za navezavo tesnejših odnosov med obema partnerjema. Pomembno

je tudi to, da sta se obe strani dogovorili za kompleksnejše sodelovanje na področju varilne tehnike, tako da bi se programsko medsebojno dopolnjevali tudi pri nastopanju na tujih tržiščih. Z Iskrine strani sta pogodbo podpisala glavni direktor Avtomatike Stane Preskar in strokovni sodelavec glavnega direktorja Iskre Commerce za zunanjo trgovino Marcel Božič.

Slednjega smo zaprosili tudi za oceno ob podpisu pogodbe. Tole je dejstvo: »Pogodba ima vsekakor dva bistvena pomena — po eni strani dokazuje serioznost akcij na kitajskem tržišču v preteklem obdobju, po drugi strani pa daje konkretno osnovo za blagovno menjavo z LR Kitajsko. Rad bi poudaril, da pripravljamo podobne pogodbe tudi na področju programskih naprav, elektronskih elementov, elektronskih merilnih instrumentov ter elektrooptike.

Pogodba, ki smo jo podpisali, je še drug takšen dokument, ki ga je kakšna jugoslovanska organizacija podpisala s kitajskimi partnerji. Prvega je podpisal koprski Tomos.

Sodelovanje s tovarno v Chengduju bo omogočilo Iskri med drugim tudi to, da bo izpopolnila svojo paletu varilnih naprav, s tem pa si bo pridobila tudi realnejšo osnovo za večji prodor na zunanje tržišče varilnih naprav.

Lado Drobnič

V prvem polletju šlo dobro

»Odstotek izvoza povečujemo nad načrtovanji. Sicer izvozimo prek 70 % vse naše proizvodnje polprevodnikov. Žal pa zaostajamo za proizvodnimi programi, ker se je nakopičilo vse preveč težav, ki proizvodnjo motijo. Zato smo opravili rebalans plana, kljub temu pa bomo naredili precej več, kot lani v tem času«, pravi direktor Adi Peitel.

Žal pa bo kljub sorazmerno visoki proizvodnji in največjim naporom težko doseči zastavljeni finančni efekt, ker je struktura proizvodnje neugodna za tovarno. Izpadla so namreč naročila množičnih diod, ki so sicer iskane doma in v tujini, pa so zadnji čas v upanju potrošnje. Finalisti namreč omejujejo obseg proizvodnje in zato seveda tudi naročajo manj elementov. Količinsko pa zelo povečujejo izdelke za izvoz. To so enoamperne diode različnih izvedb pa triamperne diode, planarne diode in usmerniški mostički. Za vse te izdelke so količinsko povečali proizvodnjo, kakih 10 % jih bodo prodali doma, ostalo bo šlo v izvoz. Žal pa prav ti izdelki ne prinašajo

izdelke je cena na svetovnem trgu padla, le za dva tri artikle se je cena rahlo dvignila. Padec cen »lovijo« s povečanimi količinami in z iskanjem dodatnih izvoznih možnosti. Radi bi ustvarili načrtovani prihodek, zlasti konvertibilni in iščejo vsa možna pota, da bi to dosegli. Ob vsem tem pa kupci postavljajo vse ostreje zahteve po kvaliteti in zanesljivosti, kar je v teh zaostrenih pogojih sicer razumljivo.

Sicer so prvo polletje zaključili zelo solidno. Prihodek, dohodek in ostanek dohodka je v skladu z načrtovanji. Tudi osebni dohodki so bili sorazmerno dobri, saj so ostali na faktorju 1. v Trbovljah namreč delo stimulirajo z doseganjem proizvodnih načrtov. Če proizvodni program ni dosežen, je vrednost točke pod 1, če pa je presežen, se za toliko odstotkov poveča tudi vrednost točke, oz. osebni dohodek. Tako so stimulirani delavci v neposredni proizvodnji, pripravljali oddelki in tudi vzdrževalci strojev. Če nastane izpad zaradi stroja, ki stoji, dobi manjši osebni dohodek pač tisti, ki bi moral poskrbeti za popravilo stroja ali naprave.

izdelna kontrola signalnih diod.

kega ekonomskega učinka kot močnejše diode, po katerih pa je manj porabevanja. In kako je s prisotnostjo na delu v prvem polletju? Lani so imeli v trbovljski Iskri precej težav zaradi izostankov zaradi bolniškega staleža in drugih vzrokov. Že lani konec leta je bilo izostankov precej manj, letošnje pa tri mesece pa je še celo bolje. Konec zime je bilo seveda nekaj gripe, se je stanje kar kmalu popravilo. Zanimivo pa je, da jim manjka delavcev. Iščejo nove in jih takorekoč skoraj ni mogoče dobiti. Zato morajo marsikako vrzel »zamašiti« z nadurami in tudi s pomočjo režijev, ki prihajajo na pomoč v neposredno proizvodnjo in opravijo precej manj zahtevnega dela, zlasti tam, kjer so potrebne le pridne roke.

Žal pa imajo tudi nekaj izpadov v izvozu, zlasti pri kooperacijah. Poljski partner je znižal obseg kooperacijskih poslov v letošnjem letu. Stanje se sicer popravlja, vendar je bil v prvem polletju občuten izpad. Prizadevajo si čim več izvoziti na konvertibilno področje, čim manj na klirinško področje. Vendar ob vsem tem velikem prizadevanju za izvoz skušajo ustreči tudi vsem domačim kupcem in se držijo pogodb. Tudi v izvozu imajo precej težav. Pri enoamperskih diodah je zadnji čas padla cena kar za 13 %. To pa je glavni izvozniki artikel. Tudi za nekatere druge

Tako bodo predvideni celotni prihodek dosegli, oz. so ga že in ocenjujejo, da bodo celo nekoliko nad predvidevanji. Seveda bo temu ustrezen tudi ostanek dohodka. Do konca leta bodo po dinamičnem planu še bolj povečali izvoz.

F. Kotar

Iskrin počitniški dom v Poreču je že sprejel prve goste. Letos precej preurejen. Sodelavci iz Iskre v Šentjernejso so prenovili kuhinjo, postružili parket, ga polakirali in uredili še precej drugih »malenkosti«. Obnovitvena dela je vodil Tone Kovačič in njegova zasluga je, da je bilo delo opravljeno pred rokom, s stroški pod planom, kar je v našem gradbeništvu gotovo fenomen. Za goste skrbijo (od leve): sobarica Slavica Černoša, natakar Stane Černoša, kuharica Angelca Vrečič in upravnik Saša Leban. In kako so zadovoljni gosti? O tem drugič!

Treba se bo prilagoditi

V Zmaju moramo tako organizirati proizvodnjo tako, da bo v skladu z našo trenutno možnostjo, ne pa z našimi potrebami. Takšna ugotovitev je bila izhodišče za razpravo in izčrpano informiranje članov delavskega sveta TOZD Baterije, ki so se 10. junija zjutraj sestali na izredni seji. Za kaj pravzaprav gre?

Gre pravzaprav za takojšnje ukrepanje in organiziranje proizvodnje v obeh temeljnih organizacijah skladno z omejenimi možnostmi dobav surovin in reprodukcijskega materiala iz uvoza in tudi z domačega trga.

Informacija, da se bomo letos srečevali z gospodarskimi težavami oziroma, da se že srečujemo, ni nova. O tem smo govorili že lansko leto in še zlasti letos ob zaključku prvega periodičnega obračuna. Najhujše težave nastopajo zaradi pomanjkanja reprodukcijskih materialov iz uvoza, ker so za organizacije združenega dela omejene možnosti razpolaganj z deviznimi sredstvi. Organizacije združenega dela imajo zdaj naslednje obveznosti: 17 odstotkov morajo združevati za uvoz energetskih surovin, 5 odstotkov znašajo skupne devizne potrebe federacije. Solidarno in vzajemno morajo združevati 20,9 % za odplačevanje anuitet v republikah, 15,9 % solidarno in vzajemno za odplačevanje anuitet v federaciji ter okrog 11 odstotkov za skupne družbene potrebe v republikah. Če vse to seštejemo, pomeni, da je teh sredstev 69,8 % in da nam ostaja le okrog 30 % ustvarjenega deviznega priliva s konvertibilnega področja. To nam ostane na voljo za plačevanje surovin, repro materialov, opreme in za rezervne dele.

Ker smo prej razpolagali s 65 odstotnim deviznim prilivom in smo ob tem imeli že velike težave v proizvodnji, moramo ob dejstvu, da zdaj razpolagamo še z manjšim odstotkom, takoj ukrepati in sprejeti take akcije in ukrepe, ki bodo najmanj vplivali na prekinitev ali daljše ustavitve proizvodnje oziroma, da zagotovimo v nastali situaciji najboljše optimalne rešitve.

V sredo, 30. 6. 1982 je obiskala Iskra IEZE v Stegnah predsednica Skupščine občine Ljubljana — Šiška Anka Tominišek s predsednikom Izvršnega sveta občine Dušanom Brekičem in drugimi sodelavci. Pogovor je tekel o položaju Iskre — Industrije elementov za elektroniko v zaostrenih pogojih, največ pa so se zadržali pri izvozu. Predsednik KPO IEZE Stane Kovačič je podal tudi oceno pričakovanih proizvodnih in ekonomskih rezultatov do konca leta 1982 in v letu 1983. Zadržali so se tudi ob možnostih investiranja in ob planiranju v tej delovni organizaciji. Temeljito so pregledali vse možnosti najučinkovitejšega delovanja delegatskega sistema, zlasti na relaciji Iskra IEZE in občina Ljubljana — Šiška.

V zvezi s tem smo že storili sledeče: na ravni naše delovne organizacije se je sestel krizni štab, ki je ugotovil, do kdaj imamo reprodukcijske materiale iz uvoza za redno proizvodnjo in kdaj pričakujemo prve močnejše v proizvodnji. SOZD Iskra je organizirala sestanek v naši delovni organizaciji dne 21. maja letos, na katerem so bili sprejeti tudi določeni ukrepi.

Z našimi družbeno-političnimi organizacijami je bil tudi organiziran razgovor, na katerem so bili po informaciji o nastali situaciji v Zmaju, sprejeti tudi določeni ukrepi. Na zadnjem kolegiju direktorja delovne organizacije smo obravnavali vse te možne predloge in ukrepe ter v prvi fazi sklenili

predlagati delavskima svetoma TOZD Baterije in TOZD Specialne baterije, da takoj ukrepata v organizaciji proizvodnje in da se začasno ustavi linija 3R 12 in da se delavci prerazporedijo na druga dela v tej ali drugi TOZD.

Akcija je stekla in v prvi fazi naj bi trajala do konca junija. Za drugo fazo pa že pripravljamo celovit predlog akcij in ukrepov do konca letošnjega leta in ki jih bomo predložili samoupravnim organom.

Upamo kljub vsem težavam, da bo možno organizirati proizvodnjo v obeh temeljnih organizacijah tako, da ne bi prihajalo do daljših prekinitev ali drugih večjih motenj.

Milan Vukašinič

TOZD TV PRŽAN

Zaključke smo sprejeli — zdaj pa na delo!

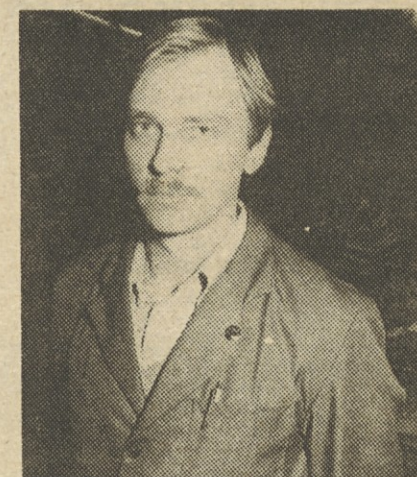
Tudi na Pržanu so se komunisti vestno vključili v delo slovenskih in jugoslovenskih komunistov ob obeh kongresih. V obeh primerih so obravnavali kongresne dokumente, spremljali delo in zdaj, kot nam je v pogovoru dejal sekretar OO ZK BOJAN DEMŠAR, morajo pričeti z delom. Usmeritve in sklepi so jasni!

Kje je težišče dela komunistov na Pržanu?

DEMŠAR: »Naša osnovna organizacija je vključena v združeno delo, zato je naše vodilo pri delu spremljati uspehe in neuspehe, ki so v kakršnikoli povezavi s poslovanjem. Zato je razumljivo, da smo tudi pri obravnavanju kongresnih dokumentov iskali predvsem tista poglavja, ki obravnavajo tudi značilna dogajanja iz naše vsakodnevne prakse.«

TOZD TV je lansko leto zaključila z izgubo. Kako ste na to reagirali komunisti, kakšne zadolžitve ste sprejeli?

DEMŠAR: »Prav zaradi slabih poslovnih rezultatov iz preteklega leta smo si komunisti tudi za letos kot osnovno nalogo določili spremljanje gospodarjenja. To pa je zelo široko področje, ki zajema spremljanje delovanja vsakega delčka pa tudi sodelovanje z npr., drugimi družbenopolitičnimi organizacijami. Samo po sebi se razume, da smo obravnavali sanacijski program, da smo še posebej zaostriili odgovornost članov, ki delujejo v samoupravnih ali organih DPO. V naši osnovni organizaciji je trenutno

Bojan Demšar.

vključenih 64 članov ZK, zato je pomembno tudi vprašanje enotnosti delovanja — o tem smo se precej pogovarjali in smo tudi v praksi uspešni. Najbrž ni potrebno še posebej povedati, da vsak član ZK aktivno deluje tudi v samoupravnih organih ali kateri od DPO!«

(Nadaljevanje na 4. strani)

Še dva prispevka

Glede aktualnosti obravnav na 5. internem posvetovanju o razvojno-inovacijski dejavnosti, po objavljenem referatu, Mihaela Kobeta, kot smo napovedali, nadaljujemo z objavljanjem prispevkov ostalih razpravalcev. Danes sta na vrsti prispevka Danila Mozetiča iz DO ELEKTROVEZE in Ludvika Simončiča iz DO IEZE.

Iz povzetkov uvodnih koreferatov Mihaela Kobeta, Baniča, Butine in drugih, ki bi navezali nekaj misli in problemov, ki se nanašajo tudi na naš DO Elektrozeve, našo temeljno organizacijo in naš RR sektor. Strnil jih v naslednje:

1. Tovariš Butina v svojem koreferatu pravi: »... potrebno je maksimalno delovati v smislu mobilizacije razvojnih potencialov zaradi zaostrenih pogojev gospodarjenja, zahtev po povečanem izvozu in nadomeščanju uvoženih materialov z domačimi. To misel bi dopolnil, da večje angažiranje vseh naših razvijalcev in raziskovalcev bo premalo učinkovito, če bo še vnaprej tako slab pretok informacij (slaba obveščenost!) med proizvajalci materialov in elementov (tu mislim predvsem proizvajalce pasivnih in aktivnih komponent) v ISKRI in njihovimi uporabniki — konkretno RR enote, področja, sektorji v Iskri. Prave povezave ali še boljše — pretoka informacij — sploh ni. Za vzgled si samo ogledmo tuje proizvajalce (Siemens), ki nas dobesedno bombardirajo z novitetami (prospekti, katalogi, ipd.) iz njihovih proizvodnih programov, s čimer nas zavestno usmerjajo v uporabo njihovih materialov; mi v razvoju pa čestokrat

sploh ne vemo, da ISKRA enake ali podobne elemente sploh proizvaja, kaj da bi jih šele vgrajevali. Občutek imamo, da ponekod v Iskrinih proizvodnih temeljnih organizacijah, ki take materiale in komponente proizvajajo, prevladuje prepričanje, da zaradi našega piclega odjema zanje nismo tržno zanimivi, zato nas o njihovih novitetah ni potrebno obveščati. Pri tem se pa premalo zavedajo, da je njihova kvantiteta, sicer posredno, vendarle odvisna od RR dejavnikov, ki te komponente vgrajujejo. ŽELIMO IN POTREBUJEMO TOREJ ORGANIZIRAN IN SPROTEN PRETOK INFORMACIJ (KATALOGI, PROSPEKTI) OD PROIZVAJALCEV DO PORABNIKOV (RR področja, sektorji, enote).

2. Drug problem, ki bi ga rad omenil in je navidez obrobne značaja, je kvaliteta in hitra izdelava TIV (tiskanih vezij) za potrebe RR področij, sektorjev ali enot (tu mislim predvsem

dvostranska TIV z okovinjenimi luknjami!). Kolikor mi je znano, je izdelava takih vezij potrebne kvalitete zagotovljena le v Iskra-Telematiki; seveda za potrebe RR enot, sektorjev in področij, ki so locirane v Ljubljani, z nesporedno dolgo čakalno dobo.

Uporaba modernih LSI in drugih podobnih vezij in elementov, kjer je na TIV potrebna ponekod izredna gostota vgrajenih komponent, samo vezje ne dopušča raznih improvizacij, ki se jih moramo posluževati (mišljeno-uporaba dvostranskih TIV brez okovinjenih lukenj), da sploh lahko delamo.

Ne moremo govoriti o realnem planiranju RR procesa, če ne bomo znali ali hoteli prisluhniti tem navidez obrobni problemom, ki še kako lahko vplivajo na učinkovito delovanje samega RR procesa, in kot pravi v svojem koreferatu tov. Banič, povzročajo medsebojne napetosti med podsistemi, podaljšujejo prehodne čase med

njimi ter prekinjajo notranje komunikacije (veriga: RR področje — proizvodno področje — tržno področje). Ob vrtočavih cenah RR ure, je pri izdelavi TIV nevzdržna kakršnakoli „čakalna doba“ za realizacijo.

Iskra mora temu problemu posvetiti večjo pozornost, posebej z gledišča izključne izdelave TIV za RR dejavnost.

3. Tretji problem, ki ga omenjam le kot ilustracijo, so velika razhajanja v mnenjih o sistemski organiziranosti RR dejavnosti v naši DO. Pridružujem se mnenju tistih, ki menijo, da DO mora imeti sistemsko organizirano RR enoto alisrazvojni institut kot temeljno organizacijo ali pa slabše — vsaj RR enoto v okviru DSSS, po možnosti lokacijsko stacionirano na enem mestu.

Prav gotovo ima to prednosti glede na:

— združevanje RR potencialov in merilne opreme,

Tvorno samoupravljanje v TOZD Hipot

»V naši tovarni delamo z vso intenzivnostjo, čeprav z več iznajdljivostjo, pač v zaostrenih gospodarskih pogojih. Predvsem delovni kolektiv tekoče obveščamo. Tako o težavah z reproductivnim materialom, ki jih imamo zlasti v oddelku hibridov. Sicer pa menim, da kolektiv resno sodeluje v odločanju in na javnih razpravah«, nam je dejal predsednik Delavskega sveta TOZD Potenciometri in hibridi v Šentjerneju, Miha Recelj.

Predvsem se delavski svet v Potenciometrih ukvarja z reševanjem gospodarskih vprašanj in poslovnih odločitev. Delo namreč v zaostrenih pogojih gospodarjenja nikakor ni lahko. Predvsem imajo težave z uvozom reproductivnega materiala, ki ga v Jugoslaviji ni mogoče dobiti, tako predvsem za proizvodnjo hibridnih vezij.

Sicer pa zelo dobro gospodarijo, tako v dejavnosti potenciometrov, kot tudi v hibridih in čisto novi dejavnosti — v pokazalnikih, ki je še v poskusnem obratovanju, oz. v ustanavljanju bi rekli.

Potenciometre v veliki večini izvozi. Trg najdejo, saj so z inovacijami osvojili proizvodnjo miniaturnih po-

tenciometrov, kar je dalo nove možnosti za jugoslovanski, kot tudi za svetovni trg. Tako pridobljene devize lahko porabijo za dejavnost hibridnih vezij, ki je močno odvisna od miniaturnih komponent. Sami potenciometri pa delajo skoraj izključno z domačimi materiali. Tako se dopolnjujeta ti dve dejavnosti.

Pravkar pa rešujejo tudi nad 30 vlog sodelavcev, ki želijo urediti osebne prejemke. Tu gre predvsem za starejše delavce, ki težje sledijo normam, ker je pač popustila njihova koncentracija in ročna spretnost. Pa tudi nekateri drugi želijo novo ovrednotenje del in nalog.

Za drugo leto predvidevajo precejšnjo investicijo v strojno opremo za proizvodnjo hibridnih vezij. K širitvi proizvodnje, oz. večanju zmogljivosti jih sili vse večje povpraševanje po novih hibridnih vezjih. Rabi jih zlasti Iskra za telefonske centrale in druge elektronske naprave. Predvsem je pomembno to, da vsako novo hibridno vezje, ali nova izvedba hibrida pomeni zamenjavo uvoza z domačim vezjem. Zato se zlasti Iskrine delovne organizacije obračajo na TOZD HIPOT, da bi jim ta izdelala čimveč hibridov, ki jih sicer morajo uvoziti.

Trenutno imajo največje težave pri tem perspektivnem programu z reproductivnim materialom in morajo nekaj ljudi pre-

Predsednik DS Miha Recelj.

meščati iz hibridov v potenciometre. To pa je velika škoda, saj je hibridni program daleč bolj ekonomsko zanimiv in akumulativen.

Zato si ob povečani proizvodnji potenciometrov prizadevajo za večji izvoz in so izvozili celo nekaj nad letnim načrtom. Ob vsem tem pa tudi v potenciometrih proizvajajo čimveč uporabljati domače materiale, kar pa v interesu kvalitete ni vedno lahko, ker manjka specializiranih proizvajalcev, zlasti na področju proizvodnje plastike.

Posebej smo predsednika Miha Recelja vprašali, kako teče sporazumevanje na relaciji samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij in poslovnih delavcev. Dejaj, da je sporazumevanje na višini, saj se redno srečujejo na sejah in sestankih in tu uskladijo mnenja in izkristalizirajo tudi najboljše strokovne predloge za odločanje.

KF

Iskraš — komandant akcije »Kras 82«

Novogoriška Iskra Avtoelektrika se upravičeno pohvali z »velikimi možmi«. Veliki moške in gore, pravijo, se ne bodo nikoli sesuli. Iz Iskre Avtoelektrike je bivši predsednik novogoriške skupščine, sedaj podpredsednik skupščine SRS Jože Šušmelj, predsednik novogoriških sindikatov Danilo Bašin je Iskraš, izvršni sekretar novogoriškega komiteja ZK Pavel Mermolja je Iskraš, predsednica zbora združenega dela novogoriške skupščine Aleksandra Kokelj je Iskrašica in komandant mladinske delovne akcije »Kras 82« Aleksander Miljavec je Iskraš. Letos je že drugi komandant. Zato se pomudimo kratek čas pri brigadirjih na Krasu, ki jim poveljuje član Iskre Avtoelektrike.

Prejšnjo nedeljo so nadvse slovesno pričeli delo v mladinski delovni akciji »Kras 82«. brigadirji in brigadirke stanujejo tudi letos v brigadirskem naselju v Kostanjevici na Krasu.

Njihov delovni načrt je velik. Letos namreč nameravajo zaključiti gradnjo vodovodnega omrežja v goriškem predelu Krasa. Iz raznih slovenskih krajev se bo letos udeležilo te pomembne akcije kar okrog 400 brigadir in brigadirjev, ki se bodo zvrstili v treh izmenah. Zgradili bodo 4250 metrov vodovoda na odsekih križišče za Hudi log — Lok-

sredstvi do trikrat večji osebni dohodek kot na delovnem mestu, kjer ima na razpolago bistveno več tehničnih sredstev, kajti njegova slaba stimulacija mu onemogoča, da bi svoje znanje vlagal v hitrejši razvoj, ki ga vsi tako potrebujemo. Iskrini razvojni programi, so odlični, in strateško dobro postavljeni, skladno s tehničnimi težnjami razvoja v svetu. Imamo pa premalo zavzetosti, da bi razvoj uresničevali hitreje in boljše.

Tu je osnovni razlog, kje moramo delovati. Ne mislim, da se moramo zdaj izmišljati neko hudo kadrovsko politiko. Imamo kadre in znanje, ki lahko bistveno več ustvarijo. Moramo le najti poti za motivacijo ljudi, z več entuziazma pri ustvarjalnem delu, ki bo zasvojili ljudi da bodo vse svoje znanje vlagali v zastavljene cilje razvoja. Pa ne samo vrhunske strokovnjake, ampak širše gledano vse zaposlene. Ustvariti moramo inventivno gibanje ki bo dalo pričakovane rezultate.

vica, primarni vodovod v Opatjem selu in odec do Nove vasi. Povejmo ob tem še, da je prav iz teh in drugih krajev Krasa veliko število delavcev, ki prihajajo na delo v Iskra Avtoelektriko, zato je pomembnost del brigadirjev toliko večja. Tako bodo tudi Iskraši imeli še lepši jutri, preskrbljeni bodo za vedno s to zelo važno življenjsko tekočino. V tej izmeni, ki se sedaj spoprijema s trdo kraško zemljo, je poleg brigadirjev iz Ljubljane — Moste, Mozirja in Metlike tudi brigada Rdečega križa Slovenije, ki opravlja dela po posebnem programu. V vaseh Kostanjevica na Krasu,

Vojšica in Temnica so organizirali gadiške vrtnice, enota socialnega delavcev pa oskrbuje socialno ogrožene družine in posameznike, pogosto gajo pa tudi pri oskrbi onemoglih doma. Še nekaj moramo povedati ob ljučku tega članka. Pokroviteljstvo letošnje delovne akcije »Kras 82« namreč prevzel kolektiv Iskre Avtoelektrike. Prav lepo je videti mlade gadirke in brigadirje z enotnimi oblekami na katerih piše — na prsih »Kras '82« na hrbtni pa napis Iskra Avtoelektrika Nova Gorica.

Marko Rakovec

Rov bo dolg skoraj 5 kilometrov.

Delavski svet SOZD
Iskra — Elektrokovinske industrije
n.s.o.
Ljubljana, Trg revolucije 3

razpisuje

po sklepu 2. zasedanja z dne 25.6.1982, v skladu z določili 77. člena Samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD Iskra in 70. člena Statuta SOZD Iskra prosta del in naloge:

— člana kolegijskega poslovnega organa SOZD Iskra za tržišstvo in
— člana kolegijskega poslovnega organa SOZD Iskra za družbeno-pravne zadeve za 4 leta.

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, ki so določeni z zakonom, izpolnjevati naslednje posebne pogoje:

- da imajo visoko ali višjo strokovno izobrazbo
- da imajo najmanj 5 let ustreznih delovnih izkušenj
- da so sposobni voditi in organizirati delo
- da imajo ustrezne moralno politične vrline
- da obvladajo najmanj enega izmed svetovnih jezikov

Član KPO SOZD Iskra za tržišstvo pa mora imeti tudi registracijo za opravljanje zunanjetrgovinske dejavnosti.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati naslovijo 15 dneh po objavi (v »Delu«) na naslov: SOZD Iskra—sekretariat DS, Ljubljana, Trg revolucije 3—12 z oznako »Za razpisno komisijo«.

Kandidate bomo o izbiri pisno obvestili v 15 dneh po izbiri.

V novogoriški Iskre Avtoelektriki v Šempetru je veliko zelenic, posejanih z različnimi vrtnicami — simbolom novogoriškega grba, pa z okrasnim drevjem, smrekami in kmetijskimi. Za vse to pridno skrbi vrtnar Franc Hanzalič. Na zelenicah in v senci kmetijskih dreves so postavljene klopi, ki pridejo še kako prav v času dnevnih odmorov. Najbolj jejte pa je vsekakor pod košato smreko ob upravnih stavbi okrog katere je kar nekaj klopi, na našem posnetku pa vidimo delavce iz tovarne delovnih sredstev, kako se hladijo med odmorom.

Zaključke smo sprejeli, zdaj pa na delo!

(Nadaljevanje s 3. strani)

Tudi sam si bil mladinski aktivist, med drugim predsednik OO ZSMS na Pržanu. Kako danes ocenjuješ pomen organiziranega mladinskega dela, kakšne izkušnje si si pridobil, kako ocenjuješ sodelovanje med ZK in ZSMS v tvoji TOZD?

DEMŠAR: »Sodelovanje v naši temeljni organizaciji je uspešno. To med drugim pove tudi podatek, da so vsi novospregjeti člani ZK bili prej mladinski aktivisti in da smo jih sprejeli v partijske vrste na pobudo OO ZSMS. Podobno bo tudi letos, saj je že zbranih nekaj predlogov ZSMS za sprejem v vrste ZK.

Drugače pa so naše izkušnje z uvajanjem in vključevanjem mladih kadrov, ki prihajajo z višjih ali visokih šol. Ne radi se pridružijo vrstnikom v ZSMS, podobno velja tudi za ZK. Tu bo treba nekaj spremeniti, saj samo diploma še ne zadošča za popolno vključitev v delovno okolje! Izkušnje, ki sem jih pridobil v ZSMS, pa so resnično nenadomestljive. Menim celo, da brez take

podlage ni mogoče uspešno delo v ostalih DPO — vsaj brez daljšega uvajanja ne!«

Kako pa komunisti ocenjujete delo delegatov in delegacij vaše TOZD?

DEMŠAR: »Ko smo ocenjevali rezultate delovanja delegatskih povezav v preteklem mandatu, smo prišli do enakih zaključkov kot pred leti. Obrestuje se samo stalno delo z delegati in delegacijami, ki prav hitro prenehajo z dejavnostjo, če jim okolje ne posveča dovolj pozornosti. Zato smo se odločili, da še posebej zadolžimo komuniste, ki so člani delegacij, da sproti poročajo o delu in tudi sproti opozarjajo na pomanjkljivosti. S tem v tesni povezavi je tudi zahteva po izobraževanju komunistov. Ti bodo lahko res uspešni le, če bodo stalno spremljali dogajanja na političnem in gospodarskem področju. Prav duševno obzornje komuniste je lahko dostikrat odločilno, zato bomo izobraževanju posvečali veliko pozornosti.«

Stane Fleischman

— večjo koordiniranost RR nalog in manjšo verjetnost razvojnih podvajanj,

— bolj vsklajen pristop in možnost realizacije večjih RR projektov in nalog,

— bolj racionalno uporabo merilne opreme,

— bolj organiziran proces izobraževanja RR kadrov,

— večjo motiviranost RR kadra v organiziranem RR procesu ter končno

— ugodnejše pogoje nabave merilne opreme za potrebe v RR procesu.

PRISPEVEK LUDVICA
SIMONIČA:

Povedal bom nekaj prisposodob. Nek velik industrijalec je rekel: »Vzemite mi vse premoženje, pustite mi samo moje kadre«. S tem je mislil, da sposobni in ustvarjalni kadri, z vrhunskim znanjem lahko vedno znova in znova ustvarjajo novo vrednost, ki je

neminljiva in neuničljiva. Drug primer: še tako močno oborožena vojska z vrhunsko tehniko, z dobro izdelano strategijo in taktiko, če nima strukture v vojski, ki bi bila dokončno odločena za zmago, je kljub tehniki brezpredmetna.

Partizani so s kuhinjskim nožem napravili turbino, ki je poganjala generator, da so polnili akumulatorje. S tem ne mislim, naj bi tudi mi s tako primitivnimi sredstvi poganjali naš napredek in razvoj. Hočem samo opozoriti, da je človek tisti, ki če hoče in če je stimuliran, motiviran, lahko ustvarja tudi v težjih pogojih. Lahko ustvarja takorekoč iz nič. Ko smo prej govorili, da so glavna ovira za naš razvoj tehnična sredstva, se strinjam, vendar premalo poudarjamo, da je človek tisti, ki lahko več ustvarja. Če je motiviran, in lahko tudi s skromnejšimi tehničnimi sredstvi dela čudeže.

Marsikateri naš, strokovnjak, doma v kleti ustvarja z zelo primitivnimi

sredstvi do trikrat večji osebni dohodek kot na delovnem mestu, kjer ima na razpolago bistveno več tehničnih sredstev, kajti njegova slaba stimulacija mu onemogoča, da bi svoje znanje vlagal v hitrejši razvoj, ki ga vsi tako potrebujemo. Iskrini razvojni programi, so odlični, in strateško dobro postavljeni, skladno s tehničnimi težnjami razvoja v svetu. Imamo pa premalo zavzetosti, da bi razvoj uresničevali hitreje in boljše.

V lanskem letu smo v naši delovni organizaciji s inovacijami ustvarili blizu 2 milijardi čistega dohodka. Inovatorji so dobili, skupno nekaj več kot 100 milijonov odškodnin, in smatram, da je to bistveno premalo ustvarjena. Zato bi bilo prav, da bi se s inovativnim delom bolj ukvarjali še zlasti v tej krizi, ko z uvozom težko pridemo do potrebne tehnične opreme. Ustvariti moramo take pogoje, da bomo to nadomestili vsaj delno doma. Za množično inventivno delo bi morali izdvojiti sredstva in jih načrtovati vnaprej. Ko delamo letne obračune, bi morali selektivno ugotoviti, kaj smo v dohodku pridobili z inovacijami in kaj s povečanjem cen.

Pravilna je tista pot, da z znanjem in delom ustvarjamo dohodek in s tem socialno varnost zaposlenih. Ko pregledujemo rezultate poslovanja, bi morali poplazariti inovatorje, in jim dati poleg materialne stimulacije tudi moralno priznanje, da bi tako premagali

zavist. V kolektivih bi morali imeti organe, ki bi spodbujali inovativnost, da bi inovatorji lažje uveljavili svoje predloge. V Iskrinem glasniku morali odpreti rubriko o inventivnem delu. Ne mislim v tem smislu, ko portazo, ampak kot usmerjanje spodbujanje na osnovi pridobljenih izkušenj in konkretnih rezultatov.

Poskrbeti bi morali za pridobivanje znanja tudi od zunaj, ne samo z letnimi izkušnjami. V naši delovni organizaciji smo določene izkušnje uporabili in tako aplicirali marsikatero dobro rešitev še posebno pa s pomočjo institutov. Prav je, da bi vse napredke vložili tudi za razvoj opreme, ki jo rekel tvariš iz Semiča. Vsaka vojaška tuja trdka ima nekaj značilne opreme, ki jo sama razvija in ki jo večjo konkurenčno sposobnost trgu. Predvsem bi se morali ukvarjati tem, kako bi motivirali ljudi, da sprostili svoje znanje in svojo energijo.

Skromne možnosti za uresničevanje načrtov

Že sama ugotovitev članov odbora za gospodarjenje, ki so ocenjevali možnosti za uresničevanje planskih postavk delovne organizacije do konca letošnjega leta, da bo zgolj TOZD TV na Pržanu lahko izvozila toliko, kot je zapisano v planu, je dovolj zgovorna. Ocena realnih možnosti za delo do konca letošnjega leta je zelo črnogleda, saj skorajda ni možnosti, da bi kar koli od načrtovanega tudi uresničili.

Člani odbora za gospodarjenje, ki so obravnavali napoved strokovnih služb DO za gospodarjenje do konca letošnjega leta, so predloženo gradivo podrobno pretehtali. Gre za posledice temeljnega problema, ki bo močno zavrl uresničevanje tistega, kar so delavci široke potrošnje zapisali v svoje planske dokumente, omejevanje uvoza.

Za DO Široka potrošnja je bilo že v preteklosti značilno, da je krčenje uvoznih možnosti zelo težko vgrajevala v svoj način poslovanja. Rezultati gospodarjenja so se po vsakem takem posredu poslabšali, še posebej v primerjavi s sorodno elektroindustrijo. V letu 79, ko uvoznih omejitev še ni bilo, je DO dosegla 94 milijonov dinarjev akumulacije. Že leto kasneje so omejitve uvoza v drugi polovici leta rezultat poslabšale, leto 1981 pa je bilo zaradi istega vzroka že neuspešno. Zabeleženo je bilo za 61 milijonov dinarjev izgub, ki dajejo slutiti neugodno sliko letošnjega poslovanja.

Natančna napoved za letošnje leto pravzaprav še ni možna, saj vrsta podatkov še ni predvsem zaradi organiziranosti delovne organizacije, ki hitrejšega zbiranja ne omogoča. Ocena je zato pripravljena na osnovi predpostavk, za katere velja, da so uporabne.

Same napovedi, kako bo s široko potrošnjo do konca leta, pa je moč strniti v besede, ki smo jih zapisali v naslovu. Možnosti za uresničitev dogovorjenih ciljev so zelo skromne, tako da je napoved, da prav nobena od planskih po-

stavk ne bo uresničena, zelo utemeljena. Rezultati bi bili seveda lahko dosti boljši, če bi se zgodilo tisto, v kar nihče niti ne verjame — zmanjšati bi se morale zahteve po deviznih participacijah vseh mogočih dobaviteljev surovin in repromaterialov, temeljito bi morali »prečesati« — in to čez noč — proizvodni program, ki bi moral vsebovati le še izdelke, ki ne potrebujejo uvoznih materialov, itd. Na prvem mestu pa bi morali seveda zagotoviti več in kvalitetnejših deviznih virov kot jih ima delovna organizacija sedaj. Upati na kaj takega pa seveda nima smisla.

Delovna organizacija naj bi do konca leta dosegla komaj 79 % planiranega rednega izvoza, kooperacij še manj (65 %), nekaj bolje pa naj bi potekal kljirinski izvoz (87 %). Predvidena je tudi izguba delovne organizacije v celoti in to precej večja kot v lanskem letu. Kako bo z usodo delovne organizacije ni jasno, vendar je, odbor za gospodarjenje nekaj podčrtal. Prav sedanjemu položaju terja spremembe v načinu organiziranosti in delovanja DO. To se je pokazalo tudi pri ugotovitvi planske službe DO, da pretok informacij ne zadostja za izdelovanje trdnjših napovedi poslovanja, kar v bodoče prav gotovo ne bo več dopustno. Člani odbora so zato menili — in bodo to tudi predlagali delavskemu svetu DO, da mora služba za organizacijo in AOP pripraviti predlog koncepta informacijske povezave TOZD Široke potrošnje, ki

bo omogočala kvalitetno in hitro zbiranje podatkov.

Odbor pa je sprejel tudi nekaj sklepov v zvezi z rezultati, ki jih strokovne službe napoveduje do konca leta. Najprej je seveda vse, kar je povezano z izvozom. Temeljne organizacije bodo morale podrobno pregledati svoje izvozne plane, hkrati pa temeljito pretehtati vse možnosti za racionalnejše poslovanje.

Tudi na ravni DO naj bi izdelali rebalans plana za drugo polletje letošnjega leta, tako pripravljeni dokument pa naj bi bil osnova za oblikovanje gospodarskega plana za leto 1983. Odbor je s tem v zvezi tudi menil, da je treba v sedanjih zaostrenih gospodarskih razmerah pregledati vse samoupravne sporazume z delovno organizacijo skupnega pomena Iskro Commerce. Tu bo treba še posebej spremljati tiste dele medsebojnih povezav, ki pomembneje vplivajo na stroške poslovanja temeljnih organizacij.

SF

ŠIROKA POTROŠNJA

Civilna in narodna zaščita uspešni

Pa še koga bi morali seveda pohvaliti v naslovu, morda predvsem tovarniške gasilce v Železnikih in na Pržanu, kjer so jih v teh dneh tudi uspešno preizkusili!

Najprej v Železnikih, kjer so imeli 18. junija »napad na tovarno s kemičnimi sredstvi«. Preizkusili so delovanje članov civilne in narodne zaščite, zaklonišča in nasploh ocenjevali varnostno delovanje kolektiva v izrednih razmerah. V vajo, ki je potekala celo petkovo popoldne, je bila vključena celotna popoldanska izmena temeljne organizacije, sodelovali pa so tudi krajski KS Železniki. Celotna vaja je potekala v okviru Železnikov, sodelovale so tudi DO Alpes in Niko, pa občinski štab CZ, zdravstvena služba itd.

Podobna vaja je bila štirinajst dni kasneje, v petek, 2. julija, na Pržanu. Akcija je potekala v okviru krajevne skupnosti Pržan, izgledala pa je podobno kot v Železnikih. Pričelo se je z bobnim napadom, aktivirali so civilno in narodno zaščito, pa seveda gasilce — domače, tovarniške in krajevne. No, slednji so bili sicer prizadevni, pa ne tako uspešni kot tovarniški, ki so požar hitro ukrotili. Tudi tu je uspešno delovala zdravstvena služba, še posebej vestne bolničarke, ki so svoje delo opravile nadvse uspešno.

SF

OBJAVA Z ZAMUDO

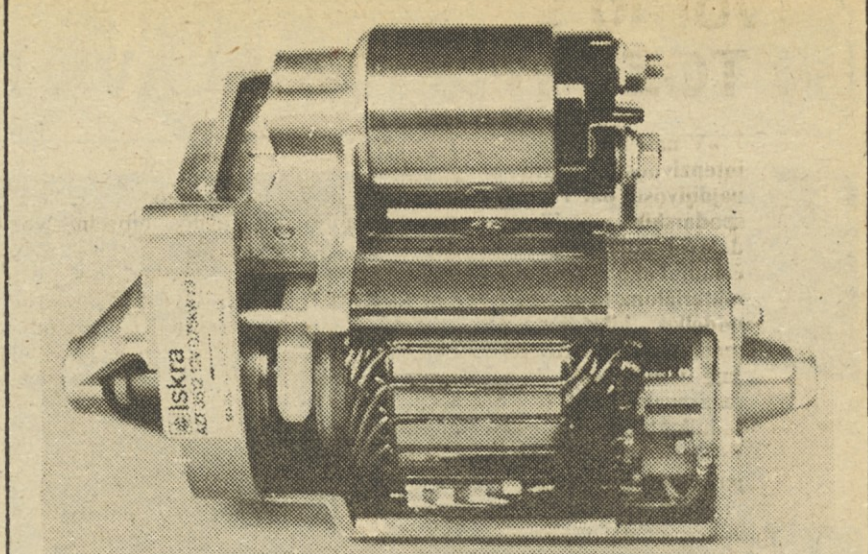
Na izletu v San Marino

Dne 29. in 30. maja smo se delavci DSS IEZE udeležili izleta v San Marino, ki ga je organiziral ljubljanski Integral.

Odhod je bil, ob grmenju, ob 5.30 s Trga osvoboditve v ljubljani. Pot nas je

San Marino: Mestna hiša in sedež vlade.

Zaganjalniki s premerom 92 mm

Zaganjalnik na našem posnetku je iz nove družine AZF. Razvili in izdelali so ga v novogoriški Iskri Avtoelektriki, v TOZD Inštitut za avtoelektriko. Potrebo po njem so izražali proizvajalci osebnih vozil kot so Renault, Citroen, Volkswa-

gen—TAS, Paykon in drugi.

Na zaganjalniku je veliko novosti. Izdelan je po docela novi tehnologiji s čelnim kolektorjem, kar omogoča zmanjšanje velikosti in lastne teže ob hkratnem povečanju moči v primerjavi z dosedanjimi izdelki.

To pomeni tudi velik prihranek na materialih, predvsem na bakru. In še nekaj je. Ta družina zaganjalnikov bo hkrati omogočila vključevanje v proizvodne in razvojne programe proizvajalcev osebnih avtomobilov.

Uspešni gasilci v Železnikih.

Prizadevne bolničarke na Pržanu.

peljala do mejnega prehoda Rožna dolina v Novi Gorici, kjer smo po opravljenih carinskih formalnostih prestopili mejo. Kratak postanek za menjavo dinarjev, oz. deviz, nato pa naprej po avtocesti do Ravenne, kjer smo si ogledali znamenitosti tega mesta, med njimi tudi Dantejev grob. Ob 16. smo se iz Ravenne odpeljali proti Riminiju, kjer smo imeli večerjo in prenočišče.

Po večerji smo imeli prosto »po Prešernu«. Ogledali smo si gostinske, disco in druge turistične zanimivosti, nato pa smo še malo posedeli pred hotelom, preden smo se v zgodnjih jutranjih urah odpravili na zaslužen počitek.

Ob 8. zjutraj smo zajtrkovali, nato pa smo se zapeljali našemu cilju naproti. Po ogledu znamenitosti San Marina, smo se napotili po nakupih, kot verjetno veste, je San Marino brez — carinska cona, nekakšen »duty free shop«, vendar pa so iznajdljivi Sanmarinci to ugodnost obrnili sebi v prid — dvignili so cene. Tako so cene skoraj enake kot v »sosednji« Italiji. Sicer pa je San Marino izključno turistična država. V trgovinah prevladujejo predvsem spominki, igrače, vžigalniki in pa za nas najpomembnejši artikel — kava.

Ko smo vse nakupili (oz. vse zapravili) smo se vrnili v Rimini na kosilo, po kosilu pa smo se po isti poti začeli vra-

čati proti Ljubljani. Naj povem še to, da smo imeli sodoben avtobus z vgrajeno »aircondition« napravo domače izdelave, izdelano po licenci »prepih«.

Sicer pa dobre volje in smehe nikoli ni zmanjkalo, kljub dolgi vožnji, vročini in drugim nevšečnostim. Za to so poskrbeli dobra volja posameznikov in dobra, domača kapljica, ki smo jo »prešvercali« iz domovine. Dobra volja nas ni zapustila niti na mejnem prehodu Fernetiči, kjer nas prijazen carinik še »povohal« ni.

Po prestopu meje smo pomaknili kazalce na uri za eno uro nazaj ter nato v večernih urah srečno prispeli v Ljubljano.

Dopisujte

SOZD ISKRA Izobraževalni center Ljubljana

razpisuje

posebno obliko pospešenega izobraževanja za izpolnjevanje strokovne izobrazbe po programu:

4. ZUNANJETRGOVINSKA ŠOLA V ISKRI

v času od 1.2. do 29.4.1983.

Pospešeno strokovno izpolnjevanje je namenjeno delavcem, ki jih Iskra usmerja na odgovornejša dela in naloge na področju mednarodnega poslovanja Iskre.

VSEBINA:

Program je sestavljen iz izbranih splošnih in posebnih tem, ki celovito pokrivajo področje mednarodnega ekonomskega poslovanja organizacije združenega dela. Nova, specifična in interdisciplinarna znanja, ki jih terja zunanjetrgovinsko poslovanje Iskre in mednarodno okolje izhajajo iz teoretičnih osnov in so močno naravnana na aktualna vprašanja družbeno-ekonomske in poslovne prakse s končnim poudarkom na Iskrini problematiki mednarodnega poslovanja.

POGOJI ZA VPIS:

Za vpis v program strokovnega izpolnjevanja se lahko prijavi vsak, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- je zaposlen v Iskri vsaj 2 leti,
- ima dokončano višjo ali visoko šolo tehnične, ekonomske, pravne ali izjemoma tudi druge smeri,
- obvlada aktivno enega od svetovnih jezikov,
- je star (praviloma) do 35 let.

Če kandidat nima priznane zunanjetrgovinske registracije, mora opraviti poseben strokovni izpit za priznanje ZT registracije pri Gospodarski zbornici Slovenije do pričetka izvajanja 4. Zunanjetrgovinske šole v Iskri.

ORGANIZACIJA:

Skupne oblike andragskega dela bodo organizirane celodnevno 6 dni v tednu. Kandidate opozarjamo, da si prilagodijo obveznosti v zasebnem življenju na nadpovprečno obremenitev v času šolanja. Obiskovanje šole bo redna delovna obveznost.

Udeleženci bodo 3 mesece pred pričetkom šolanja prejeli posebej pripravljeno študijsko gradivo, ki ga bodo morali do pričetka izvajanja programa šole preučiti.

V okviru priprav na šolanje bomo organizirali tudi temeljna predavanja o izbranih ekonomskih temah za slušatelje s tehnično predizobrazbo in izbranih elektrotehniških temah za slušatelje z netehniško predizobrazbo.

Udeleženci, ki bodo vse obveznosti iz programa uspešno opravili, bodo prejeli spričevalo o uspešno končanem šolanju in bodo imeli prednost pri razporejanju na zahtevnejša in odgovornejša dela in naloge v zunanjetrgovinski dejavnosti Iskre.

NOSILCI PROGRAMA:

Ekonomska fakulteta »Borisa Kidriča«, Ljubljana
Pravna fakulteta, Ljubljana
SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana

VODJA PROGRAMA:

Mitja Tavčar, mag. ekon.

STROKOVNI KOORDINATOR PROGRAMA:

dr. Ferdinand Trošt

ČAS IN KRAJ:

S programom strokovnega izpolnjevanja bomo pričeli 1.2.1983 ob 8. v Hotelu TRANSTURIST, Skofja Loka. Zaključek programa šolanja predvidevamo 29.4.1983 ob 14.

PRIJAVE:

Izpolnjene prijavnice z dokazili o izobrazbi in opisom dosedanjih delovnih izkušenj naj IO/D, oz. DSS pošljejo najkasneje do 1.9.1982 na naslov: SOZD ISKRA, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3/XI. v roke Mariji KRISTAN, tajnici Izobraževalnega centra.

Posebej prosimo, da upoštevate razpisni rok, ker bomo pričeli s pripravami kandidatov za šolanje že v mesecu septembru 1982 (ZT registracija, dopolnilni tečaj tujih jezikov, temeljna predavanja pred pričetkom ZT šole).

Podrobnejše informacije o vpisnih pogojih, o organizaciji, izvedbi in vsebini programa lahko dobite pri Ronaldu MALEJU, vodji Izobraževalnega centra na tel. št. 061/222-212.

Predsednik KPO DO Kondenzatorji Vladimir Zorc med pozdravnim govorom.

POZDRAVNI GOVOR PREDSEDNIKA KPO DO ISKRA — KONDENZATORJI VLADIMIRA ZORCA

V Semiču žari ena izmed Isker Slovenije

Tovariši in tovarišice, dragi Iskraši, cenjeni gostje!

Velika čast zame in zaupanje celotnemu kolektivu Iskre v Semiču je, da lahko danes že drugič, odkar proslavljam 4. julij — dan borca in dan Iskre v našem »Mladičkem brezju« v imenu tega kolektiva, samoupravnih in družbenopolitičnih organov pozdravim vse, ki so danes v tako velikem številu obiskali našo Belo krajino. Še posebej toplo pa pozdravljam Marka Bulca, predsednika GZ Slovenije ki se je odzval našemu vabilu in bo naš današnji slavnostni govornik.

Petnajst let je minilo od takrat, ko je bila takratna Tovarna kondenzatorjev v Semiču prvič organizator skupne proslave 4. julija, dneva borca in gostitelj vseh 18 kolektivov tovarn takratnega združenega podjetja Iskra Kranj in ni zgolj slučaj, da je prav ta proslava prerasla v vsakoletno manifestacijo vseh Iskrašev.

Spomniti se moramo, da so se poridili prvi zametki slovenske elektronike in elektrotehnike prav tukaj v času narodnoosvobodilne borbe, v partizanskih radio delavnicah v Starih žagah pri Črmošnjicah. V letih 1981 in 1982 namreč mineva 40 let od ustanovitve Partizanskih radijskih delavnic 99 d, nad katerimi je SOZD Iskra prevzela pokroviteljstvo. Zato je prav, da se na današnji slovesnosti spomnimo na ta jubilej.

Partizanske delavnice so skrbale za proizvodnjo in vzdrževanje aparatov za radijske zveze naših partizanskih enot in imajo svoj začetek v Radijskem sektorju Centralne tehnike KPS v Ljubljani v letu 1941. Od septembra 1943 do osvoboditve pa so delovale na osvobojenem ozemlju v Starih žagah in v Črmošnjicah kot enota glavnega štaba in skromen a pomemben predhodnik povojne slovenske elektronske industrije, saj tovrstne industrije pred vojno v Sloveniji ni bilo.

Velik del strokovnjakov, ki so med vojno sicer v obrtniškem obsegu izdelovali aparature za radijske zveze, je po vojni nadaljeval svoje delo v novoustanovljenih tovarnah in ustanovah, sedaj združenih v SOZD Iskra. Danes, po 40 letih smo priča takemu razvoju in rezultatom, ki bi se jih tedaj komaj upali predstavljati.

V spomin na ta pomemben začetek bo odbor 99 d na tradicionalnem srečanju članov 99 d v Črmošnjicah 28. avgusta 1982 podelil vsem še živečim so-delavcem iz obdobja 1941 do 1945 spominske plakete.

Iz takrat vžganega plamenčka je torej zablestela velika Iskra. S tem, da 4. julija proslavljam tudi dan Iskre, simbolično pokažemo na njeno poroklo.

Iskra v Semiču je samo ena izmed iskric, ki so se razkropile po vsej Sloveniji. Dobrih 30 let je minilo od takrat, ko je aprila 1951 prvih 12 delavcev začelo delati prve kondenzatorje v adaptiranih prostorih nekdanjega državnega posestva na Vrtači pri Semiču. Začetek je bil

zelo v stilu partizanskih delavnic. Vse je bilo potrebno ustvariti na novo. Ni bilo opreme, orodij, instrumentov, tudi znanja je manjkalo. Danes pa je iz teh skromnih začetkov zrasla tovarna s 1500-članskim kolektivom, ki obvlada popoln izbor navijanih kondenzatorjev. Praktično je iz nič nastala tovarna, ki jo brez sramu lahko primerjamo s podobnimi v svetu, le da jih ima malo tako kompleksen spekter kondenzatorjev za vsestransko uporabo.

Ni je veje v elektrotehniki, kjer nima svoje funkcije tudi kondenzator pa naj bo to energetika, bela tehnika, zabavna elektronika, telekomunikacije, računalniki, industrijska elektronika pa še bi lahko našteval. Za vsako področje smo razvili ustrezen tip in postavili ustrezno tehnologijo, ki je sposobna izdelovati elemente po strogih mednarodnih normah. Hkrati morajo biti naši izdelki konkurenčni na zelo zahtevnih tujih tržiščih.

Ves čas obstoja in dela tovarne pa je bila prisotna misel nasloniti se na lasten razvoj in lastno tehnologijo. Rezultat takega koncepta je ta, da je danes 80 % vse potrebne opreme, s katero smo v letu 1981 ustvarili celoten prihodek v vrednosti 100 milijard din, izdelane po lastnih načrtih in v lastnih delavnicah. Dosegli smo tako stopnjo, da danes nudimo in tudi prodajamo proizvodno opremo v Jugoslaviji, kot tudi v izvoz, kar je seveda veliko priznanje našim strokovnjakom, katerih ima DO Kondenzatorji danes v svojih vrstah 18 z visoko izobrazbo, 23 z višjo, 128 s srednjo in 315 KV delavcev, večina od njih pa je zrasla skupaj s tovarno.

Kot ljudje je rasel in se razvijal s tovarno tudi sam Semič. Ne samo sam Semič, celotna KS je z rastjo tovarne in tudi posredno ali neposredno z njeno pomočjo spreminjala svojo podobo. Tistim, ki so bili naši gostje pred petnajstimi leti, je dovolj le pogled na okolico in razlika je takoj jasna.

Edino dejstvo, ki kali naše zadovoljstvo, katerega se sicer ves čas zavedamo, a smo ob njem nemočni pa je, da

Mladinci DO Kondenzatorji, predajajo zastavo vrstnikom iz DO Elektrooptika.

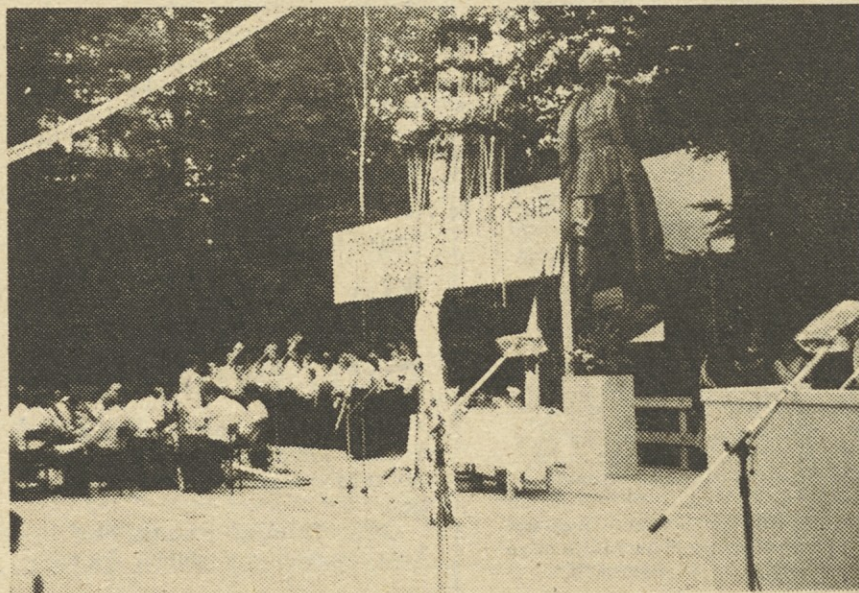
temelji proizvodnja kondenzatorjev na materialih, ki jih jugoslovanska industrija ne proizvaja in smo življenjsko vezani na uvoz. Ker je to področje najzahtevnejše kemijske, papirne in metalurške industrije, na katero pa kljub temu, da nismo majhen proizvajalec kondenzatorjev, s svojimi pobudami ne moremo vplivati, nam kot edina izbira ostane izvoz. Ta sicer ni majhen in je znašal v letu 1981 dobrih 10 milijonov dolarjev in je v zadnjih petih letih rasel s stopnjo 20 %. V celotni strukturi dohodka izvoz predstavlja že prek 40 %.

Seveda gospodarska kriza v svetu ni šla mimo nas in je danes bistveno težje izvažati, kot je bilo to pred nekaj leti. Za uspeh smo si šteli, ko smo ob pokrivanju večine jugoslovanskega tržišča uvoz pokrili z izvozom, saj je lahko vsa prejšnja težava že mimo, ko nas je zadel drugi udarec in odvzem 70 % priliva pomeni, da lahko delamo samo še za izvoz na zahodno tržišče, oz. da bodo morali vsi v Jugoslaviji, ki v svojem procesu ali izdelku rabijo kondenzator, le-tega uvoziti.

Navajeni smo na težave in v preteklosti smo večkrat stali pred ovirami, ki so se zdele nepremagljive, a smo jih z združenimi močmi prebrodili, saj verjamemo v učinkovitost gesla, ki smo si ga izbrali: »Združeni smo močnejši«.

Udeleženci proslave pozorno spremljajo spored.

Z nastopa godbe in pevskega zbora.

SLAVNOSTNI GOVOR MARKA BULCA, PREDSEDNIKA GOSPODARSKE ZBORNICE SLOVENIJE

Stališča so jasna, izgovori ne veljajo več!

Tovarišice in tovariši,

dovolite, da vam, delavcem Iskre najprej čestitam k vašemu prazniku dnevu Iskre in dnevu borca, še vedno živemu simbolu naše oborožene vstaje, za socialno in nacionalno osvoboditev.

Letos ste si za praznovanje izbrali partizansko Belo krajino, ki je bila strazar tedanjega svobodnega ozemlja. Lepo je, da ljudem teh krajev tako izkažete priznanje, za njihov prispevek v NOB.

Seveda pa gre tu še za priznanje delavcem DO Iskre Kondenzatorji, ki so v tridesetih letih z izrednimi napori svojih pridnih rok in jasno mislijo, od ročnega navijanja prvih kondenzatorskih svetkov razvili sodobno avtomatizirano proizvodnjo kondenzatorjev za vse domače jugoslovanske potrebe in izvoz.

Tovarišice in tovariši, pregled dosežkov v dosedanjem razvoju Iskre in tudi v preteklem letu kaže, da ste kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja doma in v svetu dosegli zadovoljive rezultate. Uspešno lovite korak s svetovnim razvojem in tako zahtevni dejavnosti, kot je profesionalna elektronika, ali kot temu tudi rečejo proizvodnja znanja. S svojim raziskovalnim in proizvodnim

jevo izvoza. Pri tem ste uspeli v ostri konkurenci okoli 42 % proizvodov prodati v razvite države zahoda, 40 % v države SEV in 18 % v države v razvoju, kar je zagotovo zavirljiv uspeh.

Pri tem ste vse bolj poglobljali samoupravne socialistične odnose tako, da je beseda delavca v vseh zadevah dela in življenja v Iskri vse odločilnejša.

Ni mnogo delovnih organizacij, ki so uspeli doseči zahtevne planske obveznosti srednjeročnega plana 1976—80 v proizvodnji in izvozu, spričo zaostrenih pogojev trženja na svetovnem trgu. Iskra je to dosegla. Razumeli ste, da je zdrava gospodarska rast mogoča samo, če jo dosegate na preprihu uspešnosti na svetovnem trgu in ne zaprto, avtarkično, doma.

Pri tem je potrebno omeniti, da je izvezna breme znotraj Iskre precej neenakomerno porazdeljeno, saj ga nosi le ena tretjina TOZD. Tudi to, odvisnost proizvodnje številnih TOZD od uvoznega reprodukcijskega materiala z zahodnih trgov še zelo visoka tako, da ste praktično večino ustvarjenih deviz v Iskri tudi sami porabili.

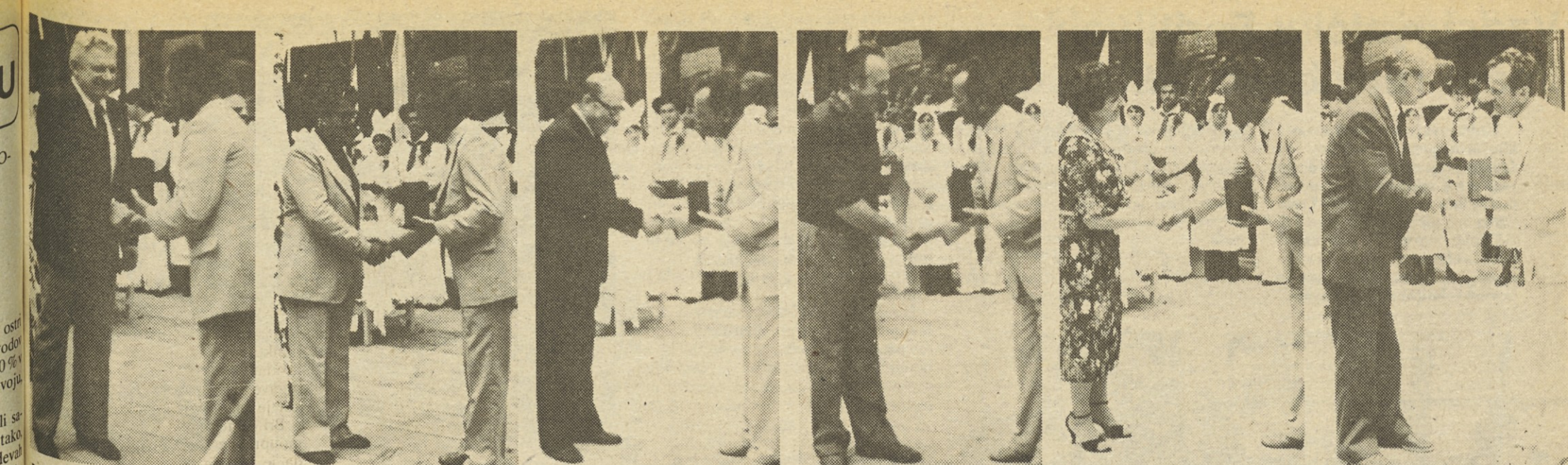
V obdobju 1976—80 ste od ustvarjenih 509 milijonov dolarjev, 477 milijonov dolarjev porabili sami. Dosedanje uspehe ste dosegli ob dokaj ekstenzivnem zaposlovanju in neustreznem porastu produktivnosti dela, kar odpira vprašanje ustreznih hitrosti kvalitativnega prestrukturiranja vaših proizvodnih programov v smeri večje profesionalizacije. To še posebej, ker je tudi v Iskri, tako kot v večini jugoslovanskih TOZD inovacijski cikel predolg. Od inovacije do redne proizvodnje tudi pri nas ponavadi preteče 4 do 5 let zaradi česar produkti hitro zastare in imajo kratkotrajno tržno uspešnost.

In vendar, na posameznih programih so bili doseženi tudi v tem pomembni proizvodni uspehi. Pričetek industrijske proizvodnje teleoptike, izgradnja prve faze mikroelektronike, proizvodnja hibridnih vezij ter pričetek proizvodnje računalnikov to dokazujejo. Skratka, povsod tam, kjer so delavci TOZD spoznali nujno po uresničitvi strateško važnih skupnih razvojnih programov in so zanje združevali delovna sredstva, uspehi niso izostali. To poudarjam še posebej za to, ker so bile investicije v Iskri v zadnjih letih z razliko od pretiranih investicij v Jugoslaviji uresničevane pod planom.

Zelim posebej poudariti uspeh, da je le prišlo do sporazuma po enotnem razvoju računalništva na Slovenskem s tem, da je ustrezna OZD v Iskri. Uspešen prodor računalniške proizvodnje smeri namreč zagotovo zahteva veliko koncentracijo sredstev in kadrov, pravzaprav vseh, ki jih na Slovenskem imamo. Uresničitev sporazuma predstavlja veliko novo razvojno možnost, kajti računalništvo postaja eno izmed prioritetnih področij razvoja v svetu in pri nas doma, tako zaradi informatike, ki se šele dobro razvija, kot glede nove najširše uporabe v proizvodnji, upravljanju in gospodinjstvu. Vendar ne samo možnost, temveč tudi odgovornost vseh partnerjev, da se bo skupen program tudi uresničil. Še več, sporazum zahteva nadaljevanje dohodkovnih povezav z OZD v Jugoslaviji, kajti le s skupnimi močmi lahko razvijamo računalniške sisteme, ki ustrezajo našim samoupravnim socialističnim proizvodnim odnosom in političnemu sistemu.

Pred vami v Iskri so tudi v naprej izredne naloge. Na osnovi zakona o združenem delu ste 1974 leta, ob reorganizaciji od 22 proizvodnih delovnih organizacij zasnovo 6 z jasno kompleksno proizvodno usmeritvijo. Od tedaj do danes, se je tudi pod pritiskom lokalnih vplivov, število DO podvojilo na 12. In vendar, nove zaostrene gospodarske razmere, v katerih dohodkovna uspešnost enega programa lahko zaniha, drugi pa nosi dohodek, kažejo, da se v povezani organizaciji proizvodni programi laže medsebojno dohodkovno dopolnijo, laže prepreči prekinjanje ter večji stroški in krepji reprodukcijska moč celotnega sistema Iskre. To kaže na potrebo nove programske, dohodkovne pa tudi organizacijske povezanosti, npr.: računalništvo, telekomunikacije in podobno, kar zahteva hitro proučitev in hitro ukrepanje.

Da bi tudi v bodoče zdržali korak z

Letošnji nagradenci Iskre: Anton Stipanič – Marjan Dvoraček – Franc Ferkoli – Franc Logar – Julijana Peternel – Vladimir Zorc.

razmerami razvoja v svetu kaže tudi v zaostrenih gospodarskih razmerah intenzivirati razvojno raziskovalno dejavnost, še posebej na ravneh DO. Razmere zagotovo zahtevajo, da se okrepi vloga strateških projektnih skupin, da bi dosegli zadostno koncentracijo prednostnih inovacijskih zmogljivosti za hitre in učinkovite rezultate. V ta namen kaže tudi močnejše angažirati zmogljivosti zunanjih raziskovalnih institucij, saj pozitivni rezultati povezave z inštitutom Jožef Stefan in elektrotehnično zagotovo ohrabrujejo in, če se to dvoje uresniči, bo Iskra zagotovo lahko ne samo vztrajala v izvozni usmeritvi, temveč izvoz tudi povečala, kar je vaša in naša skupna strateška usmeritev.

In nenazadnje za vse te naloge so potrebni osveščeni in usposobljeni ljudje – kadri. In če boste nadaljevali z razvijanjem samoupravnih socialističnih odnosov, če bo sleherni delavec spoznan s perspektivami in možnostmi razvoja in njihovimi posledicami za dohodek, selekcija prioritete in prestrukturiranja samoupravno ne bo težko doseči. In če boste vztrajno nadaljevali po zgledu usposabljanja kadrov za ekonomske odnose s tujino, kjer ste uspešno končali z drugo šolo, tudi z inženirskimi kadri in tehniki na tehnoloških področjih, potem uspehi v še bolj zaostrenih gospodarskih razmerah ne morejo izostati. Potem se bo pripadnost Iskri še povečala in socialna varnost delavcev okrepila.

Tovarišice in tovariši, pred dnevi se je končal najpomembnejši dogovor komunistov Jugoslavije, o razmerah v naši družbi, o vzrokih za take razmere in o poteh za njihovo premagovanje, končal se je XII. kongres ZKJ. Če ste sledili kongresu, ste lahko slišali izredno prizadete, kritične in ustvarjalne besede komunistov; delavcev, kmetov in intelektualcev v čem in kako spremeniti obnašanje ter razmere. Potrdila so ocenila položaj in vzroke, 4 kongresne resolucije so dale odgovor na odločenost in enotno voljo vseh za nadaljnje razvijanje ustavno opredeljenih samoupravnih socialističnih družbeno-ekonomskih odnosov in političnega sistema za stabilizacijo gospodarstva. Lahko ste videli prepričanje, da sta to dve strani ene medalje. Da stabilizacije ni brez samoupravljanja, edino lahko mobilizira delavca in da se samo v stabilnih gospodarskih razmerah lahko samoupravljanje razvija in poglablja. Lahko ste občutili prepričanje, da so samo samoupravni odnosi poročstvo svobode in enakopravnosti naših narodov in narodnosti, republik in pokrajin. Ponovno se je potrdilo spoznanje, da nihče, ki bi živel sam zase ne bi pomenil nič, da le združeni in enotni v Jugoslaviji lahko dosežemo želene. Ponovno je bilo očitno spoznanje, da smo, koliko smo močni doma, toliko spoštovani v svetu.

Kongres ni pozval na akcijo le komunistov vendar ves delavski razred, vse ljudi, v prepričanju da gre za prelomne trenutke, ki zahtevajo ogromne napore in žrtve, doslednost in trdnost v uresničevanju, tako samoupravne kot stabilizacijske poti.

Se posebej v kratki in jasni resoluciji o uresničevanju politike ekonomske spremembe v pridobivanju, razporejanju in delitvi družbenega produkta tako, da bi res zagotovili povečanje materialne osnove družbenega dela in uveljavili ekonomske zakonitosti blagovne proizvodnje in pogujih socialističnega samoupravljanja, torej s planiranjem in dohodkovnim povezovanjem na enotnem jugoslovanskem trgu. Na kongresu so bile presežene dileme, kaj naj bo strategija našega razvoja. Popolnoma jasno je dogovorjeno, da je povečanje izvoza in širše vključevanje v mednarodno delitev dela, ena izmed osnovnih

strateških razvojnih opredelitev za vse in za vsakogar v Jugoslaviji. Da gre torej predvsem za razvijanje take proizvodnje za izvoz, ki bo konkurenčna na svetovnem trgu. Zato, da se vgradijo v ekonomsko politiko kriteriji višje produktivnosti in učinkovitosti poslovanja. Da je programe proizvodnje, investicij in razvoja treba podrediti povečanju izvoza, da bi lahko redno plačevali dolge v tujini in normalno razvijali proizvodnjo.

Ob prioriteti razvijanja zmogljivosti za izvoz, je nujno treba vzkladiti razvoj energetskih, surovinskih in predelovalnih zmogljivosti ob maksimalnem izkoriščanju lastnih naravnih možnosti. Proizvodnja hrane za lastne potrebe in izvoz je dobila tudi prioriteto mesto. Opredeljena je zahteva za takojšnjo družbeno akcijo, da se vse oblike porabe spravijo v sklad z realnim dohodkom in plačilno bilančnimi možnostmi. S tem v skladu naj se zmanjša delež splošne in skupne porabe v družbenem produktu. Vse to zahteva splošno družbeno akcijo za racionalno porabo družbenih sredstev in varčevanje.

Kongres se je opredelil za odločne akcije proti slabemu delu, razsipništvu, povečanju administracije, slabemu gospodarjenju in izgubam. Opozoril je na nujnost pravočasnega ocenjevanja in razreševanja možnih socialnih posledic za nujno solidarnostnih in vzajemnih akcij, ki naj ublažijo težave, da bi jih laže premostili.

Tovarišice in tovariši, nobenega dvoma ni, da bomo imeli nekaj naslednjih let izredno težavne gospodarske razmere. Toda čim prej bomo začeli spreminjati dosedanje obnašanje, tem krajši bo čas teh težav in obratno. Dolgoročni stabilizacijski program, ki se pripravlja, bo predstavljal svojevrstno reformo našega gospodarskega življenja. V tem trenutku ne gre za čakanje na ta program, temveč za to, da ne izgubimo nobenega dneva za spreminjanje in premagovanje neugodnih gospodarskih razmer. Za sedanjí položaj je značilno, da morajo OZD predvsem plačevati obveznosti do tujine zase in tudi za druge, kot posojilo v okviru dogovorjene solidarnosti, da bi ohranili ugled v svetu kot dobri plačniki in tudi v bodoče dobili še kakšne kredite, brez katerih ne moremo. Hkrati s tem pa je ob zmanjšanih devizah, ki so na razpolago nujno treba vzdrževati in celo povečati obseg izvoza na konvertibilno področje. Gre za izredno težavno nalogo, ki ni uresničljiva, če vsake proste devize ne uporabimo najbolj racionalno, tj. za proizvodnjo za izvoz; poleg nekaj tistih skupnih potreb kot so zdravila, gnojila, surovine za pralne praške in pd.

V nekaterih OZD je slišati, da zdaj, ko ne morejo več razpolagati s 65 % deviznega priliva, temveč le s 37 % ne morejo vzdrževati dosedanjega izvoza. Slaba volja, ker ni več deviz od tujih kreditov, ki so dosedaj omogočali vsako, tudi neracionalno proizvodnjo in visok standard tudi ob slabem delu, ne pomaga. Pomaga samo skrajno selektivna proizvodna usmeritev, racionalna uporaba reprodukcijskih materialov za maksimalen izvoz, da bi obdržali zunanje kupce, ki jih pogostokrat pridobivamo leta, izgubivamo pa lahko kaj hitro. Pri tem mora postati jasno, da vsaka dosedanja proizvodnja v bodoče ne more živeti, ne more uspevati, marsikatero bo treba opustiti. Iz obstoječih proizvodnih zmogljivosti pa moramo z majhnimi vlaganji (odpravljanje ozkih grl in podobno), ali celo brez njih, iztisniti več in kvalitetnejšega blaga kot dosedaj. Seveda z boljšo organizacijo dela, z večjim delovnim delom, z razvitejšimi dohodkovnimi odnosi v reprodukcijskih povezavah ipd. Sprijazniti se moramo, da bo zaradi tega začasno manj blaga na našem domačem trgu pa čeprav se tu laže in bolje prodaja, ker si pač sami včasih celo monopolno postavljamo prodajna merila, praviloma

po kriteriju najslabšega producenta.

Veliko olajšavo v teh zaostrenih razmerah pri pomanjkanju repromaterialov za izvoz bi pomenilo dovoljenje, oz. ukrep, da se lahko uprva repromaterial za izvoz mimo plačilno-bilančnih obveznosti. O tem je bilo spregovorjenih že mnogo besed in je skrajni čas, da se najde rešitev. In še nekaj! Vse oblike porabe moramo res spraviti najhitreje v dogovorjen okvir. Splošno in skupno porabo letos za 18 % predvideni porast nad dogovorjenim limitom v lanskem letu. In če je le mogoče to z dogovorom in le tam, kjer to ni mogoče, z zakonom. Pri tem je važno, da se vsa preveč natečena sredstva gospodarstvu takoj vrnejo pa tudi to, da bi mogoče del teh sredstev lahko uporabili za dopolnilne izvozne nevpodbude. Tako kot za splošno in skupno porabo velja to za investicijsko.

GOVOR MILANA ŽELEZNIKA NA PROSLAVI V STARIH ŽAGAH

Zadovoljni smo, da ves trud ni bil zaman

V okupacijskem letu 1941 se je z aktivnostjo prvih partizanskih odredov pojavila tudi nujna stalna povezava med njimi in vodstvom odpora v okupirani Ljubljani. Kurirske zveze kmalu niso več zadoščale, potrebne so bile hitreje zveze – radijske zveze. Partija je zato ustanovila v okviru Centralne tehnike Radijski sektor, ki je imel nalogo skrbeti za pripravo raznih izdelkov radijske tehnike, kot: sprejemno oddajne postaje, sprejemniki za ilegalno poslušanje radia, za blokirane sprejemnike adapterje, polnilce itd. (v tem okviru je bila izdelana propagandna radijska postaja, znana pod imenom Kričac). Radijski sektor je oskrboval s tem materialom tudi partizanske odrede, kar je bilo povezano z velikimi težavami, pa tudi izgubami zaradi žične ograje okoli mesta in ostre kontrole na prehodih. Vendar je to še šlo nekako do leta 1943.

V l. 1943 je prišlo do velike reorganizacije borbenih enot narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije. Iz majhnih odredov in čet

bližini pod cesto. Hiše ni več, ostali so le še temelji. V tej hiši so se utaborili, uredili skladišče in delavnico ter električno centralo.

Sem so prinašali kurirji in drugi na kupe trofejnega materiala, ki je ostal po italijanski kapitulaciji, radio sprejemno oddajne postaje, akumulatorje, polnilnice akumulatorjev, kable, žico in podobno. Tega je bilo res mnogo, vendar je bilo že takoj jasno, da za partizansko vojskovanje ni primerno, ker je pretežno in zato slabopokretno. Predstavljalo pa je veliko zalogo materiala in sestavnih delov za nove konstrukcije aparatov, ki bodo nastale po lastnih zamislih in oblikovane za partizanske potrebe.

Na tem začetku je prišlo iz Radijskega sektorja iz Ljubljane 12 tovarišev, in ti so od novega leta 1944 tvorili osnovno organizacijsko jedro delavnic, obenem pa prvi delovni tim. Delavnice so dobile ime Slovenske partizanske delavnice ali okrajšano SPARD, tako firmo je nosil vsak njihov izdelek in pa konspirativno oznako 99-d, ki

naše dosedanje obnašanje. Bitka za stabilizacijo je torej tudi bitka z nami samimi. Prepričan sem, da vsi spoznavamo, da je to nujno, skrajni čas. Žrtve in odpovedi danes pomenijo zmage in novo blagostanje jutri. Pomenijo ne samo našo, temveč tudi naših otrok večjo varnost, v stabilni, neuvrščeni samoupravni socialistični Sloveniji in Jugoslaviji. Star pregovor pravi, da se novo rojeva v težavah, da kadar so težave največje se obrne na bolje in če še nismo, bomo kmalu tam. Z vsesplošnim angažiranjem obrat na boljše lahko odločno pospešimo. Prepričan sem, da bomo to tudi uspeli. Vi v Iskri ste lahko zaradi svoje napredne proizvodnje usmeritve v tem za vzgled. Prepričan sem da boste.

Srečno!

Med slavnostjo v Starih žagah.

so bile oblikovane večje po vzorcu redne vojske. Pojavili so se korpusi, brigade in bataljoni s četami, torej organizacija, ki zahteva dobro medsebojno povezavo in redno oskrbo z materialom. Potrebe vojske so zrastle in Radijski sektor jim ni mogel več slediti. Glavni štab Slovenije je izkazal nujno potrebo po organizaciji radijske delavnice na osvobojenem ozemlju.

Padla je odločitev, da se preseli dejavnost Radijskega sektorja na osvobojeno ozemlje in tam nadaljuje v Ljubljani začeto delo. Zbrali so mnogo radijskega materiala, sestavnih delov, elektronov, orodja in pripomočkov, vsega se je nabralo kar 70 srednje velikih zabojev in odpeljali so jih v septembru 1943 v tisti kratki pavzi ob kapitulaciji Italije proti Dolenjski qn Beli krajini.

S strani glavnega štaba je prišlo navodilo, naj si za svojo delavnico izberejo eno od opuščanih kočevskih hiš v dolini Divjega potoka v območju med Ovcicami in Črmošnjicami. Čeprav je bila dolina že precej zasedena, višje gori so imeli svoje delavnice že mehaniki, še naprej puškarji in usnarji, nižje pa bolničarji, peki in intendant, torej pravo partizansko gospodarsko središče, so vseeno še našli dovolj prostora prazno hišo ob potoku, star mlin z mliniskim kolesom, potrebnim za pogon električnega generatorja, saj brez tega je elektrotehnik kakor pek brez peči. To je bilo v

se je uporabljala pri dopisih in drugih kontaktih z enotami vojske in glavnim štabom. Delavnice so bile ena od enot glavnega štaba.

Naloge so navalile! Glavni štab je naročil sprejemnike za bolnice, sprejemno oddajne postaje za borbene enote, šifratore za radiotelegrafiste, specialno kratko valovne sprejemnike za obveščevalno službo, adaptacije in predelave raznih tujih radijskih aparatov, n.pr. za Radio OF v Črnomlju ipd. Po lastnih zamislih inženirjev-električarjev so pričeli prihajati v zadnjih mesecih 1943 in prvih 1944 iz delavnice aparati: sprejemniki Hajka I, sprejemno oddajne postaje Hajka II, Hajka III. Invazija – imenovane. Med tem časom je tudi naraslo moštvo, saj so prihajali iz borbenih enot sposobni radiomehaniki in tehniki. Zmanjkalo je prostora.

Se isto jesen so po veliki nemški hajki zasedli nad Stariimi žagami v Novi Gori tri prazne hiše za delavnice. Spomladi leta 1944 je moštvo šlo že 50 delavcev. Med njimi so bili poleg radijskih tehnikov tudi finomehaniki, ključavničarji, kleparji, kovači, mizarji, saj je bilo treba izdelati samostojno praktično vse, kar je v taki postaji, razen tipično elektronskih elementov, ki jih je bilo treba dobiti.

Kljub prvi razširitvi je bila kmalu spet stiska s prostorom, predvsem pa z električ-

no energijo. Treba je bilo najti večje hiše in boljše možnosti za proizvodnjo električne energije. Doli pod Črmošnjicami je globel, imenovana Maselj. Tam še danes stoji tri zgradbe od tedanjih pet. Velike žage z vodnim kolesom premera 5 m ni več in malega mlina. V to dolino se je septembra 1944 preselila 99 d. Dejavnost se je razmahnila, prostora je bilo dovolj, električne energije istosmerne in izmenične ni primanjkovalo, potrebe pa vsak dan nove in nove.

Radijska delavnica je vzdrževala, popravljala in izdelovala na stotine radijskih aparatov, sprejemno oddajnih postaj svoje in zavezniške izdelave, finomehanična pa je poleg izdelave delov za aparate popravljala daljnogleda, fotoaparate, pisalne stroje, ure, elektrodavnice je vzdrževala agregate, previjala motorje in generatorje. Ključavničarji so izdelovali pripomočke, orodja in tudi stroje, kleparji in mizarji pa vse za potrebe teh delavnic pri njihovem poslu. 99 d je spomladi 1945 štela 86 članov.

Danes, po toliko letih se marsikdo vpraša, kako je bilo vse to mogoče. Zavest! Delovnega časa ni bilo v današnjem smislu, delalo se je, dokler je bilo treba. Material? Če ga ni bilo, smo ga iskali, dokler ga nismo staknili ali pa našli drugo rešitev. Tako kot bombaš, ki je razdril sovražni bunker, je bila delavcu v partizanski delavnici čast, da je iz nič ustvaril nekaj, kar bo pripomoglo k dosegu svobode.

Po koncu vojne se je moštvo 99 d razšlo. En del je svoje, med vojno začete delo je nadaljeval v novih razmerah v industriji in v raziskovalnih institutih. V letih 1945-46-47 se je izoblikovalo nekaj delovnih in razvojnih teamov, ki so jih sestavljali delavci Radijskega sektorja, delavnice 99 d in vezistov – operaterjev, ki so se jim po vojni pridružili še novi sodelavci in zastavili delo na novo tam, kjer je tistega čudovitega maja 1945 obstalo. No, in po 40 letih imamo SOZD Iskra, akšno, kakršno poznate.

Čeprav je med nekdanjo proizvodnjo v partizanskih delavnicah in sedanjo v tovarniških razmerah velikanska razlika in obe med seboj sploh nista primerljivi, je vendar Iskra ohranila eno tedanjo značilnost; ta pa je – opiranje na lastno znanje in sposobnosti. Vsadata po osvoboditvi je Iskra razvijala svojo tehnologijo sama z lastnimi strokovnimi kadri, le izjemoma je naredila kak skok z nakupom znanja v primerih, ko je bila sposobna konkurirati s tehnologijami svetovnih proizvajalcev; tudi prodajala je drugim interesentom. Sami ste pričali, v kakšnih težavah so danes sicer močna podjetja, ki so zanamirala lasten razvoj v preteklih letih, pa je njihova bodočnost odvisna od tujega znanja!

Kljub dejstvu, da sta nekdanja dejavnost v 99 d in današnja Iskrina slabo primerljivi, trdimo, da Iskra nadaljuje proizvodno tradicijo 99 d, oz. da je 99 d predhodnik današnje Iskre, in to ne brez osnove. Poglejmo:

- radijski sektor in nato 99 d je prvi proizvodni poskus slovenske industrijske elektronike, saj pred vojno nič takega ni bilo.
- večina vodilnih kadrov povojne Iskre se je preselila iz partizanske dejavnosti naravnost v mirnodobsko industrijo
- v glavnem ista programska usmeritev – sredstva zvez in njihovi sestavni deli
- lastni razvojni dosežki, tehnologija in kadri.

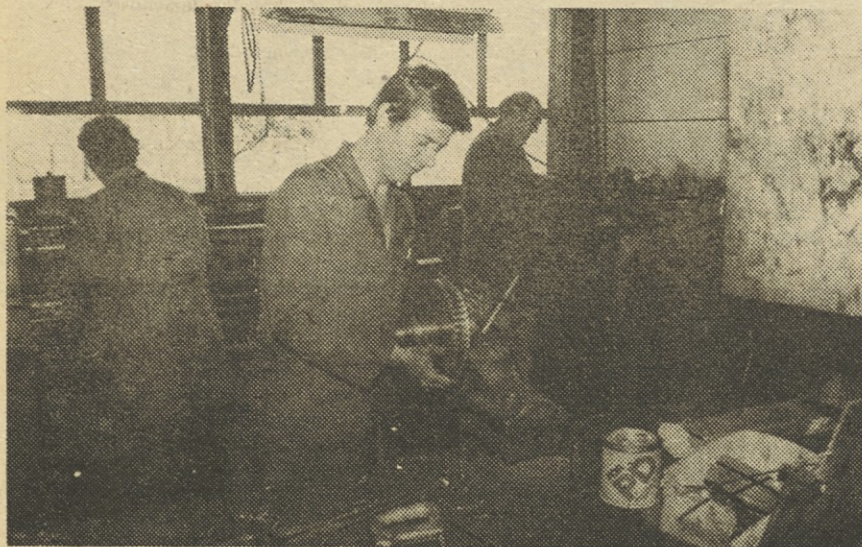
Danes, po 40 letih, se mi stari v te kraje vsako leto vračamo, ker nas spominjajo na težke, vendar lepe dni, zadovoljni, da trud ni bil zaman. Vam mladim Iskrašem pa pripada naloga, da s svojim znanjem in sposobnostmi te rezultate še pomnožite.

Vzdrževalci v Feritih imajo razgibano delo

Vzdrževanje je v vsaki tovarni ključnega pomena, saj prav od vzdrževalcev pričakujemo, da bo vsak stroj vsak trenutek sposoben za delovanje. V TOZD Feriti v Stegnah pa to velja še posebej, saj imajo opraviti z zelo specifično proizvodno opremo, z elektriko in drugo avtomatiko in novimi tehničnimi izboljšavami.

domači delovni organizaciji — v TOZD Naprave in orodja. Vendar marsikako pripravo in delovni pripomoček naredimo tudi sami. Včasih pripravimo tudi kak rezervni del tako, da gre popravilo čimprej iz delavnice in da stroj spet teče.

Za vse nove izdelke nam projektirajo sodelavci v domači konstrukciji, kjer imamo zelo dobro projektno skupino.

Vzdrževalci iz Feritov v delavnici.

Vodja remonta v Feritih Peter Weber je zelo simpatičen mojster. Rad se nasmeje in sproščen je s sodelavci. Tudi z nami se je sproščeno pogovoril in povedal, kaj in kako delajo vzdrževalci v Feritih.

»Imamo zaposlene 4 ključavničarje, enega strugarja in dva elektrikarja. Skrbimo pa za vzdrževanje in popravila vseh strojev, naprav in napeljav v hiši. Sicer za hišno napeljavo skrbi Invest servis, elektriko in ostale napeljave na strojih pa vzdržujejo domači vzdrževalci.

Mislím, da nam uspeva kar redno urediti vse potrebno, da proizvodnja teče normalno. Tudi zastoje, okvare in vzdrževalna dela redno in hitro opravimo tako, da ne prihaja do večjih izpadov. Seveda je včasih treba vse to popraviti popoldne, v soboto ali ponoči tako, da je na delovne dni vse nared za redno delo na strojih in napravah.

Največ dela imamo seveda z rednim vzdrževanjem, se pravi s preventivo tako, da prihaja čim manj do okvar in s tem do izpadov. Sicer nam večino orodij, naprav in celo strojev naredijo v

Mislím, da smo tudi pri nas v remontu kar dobro strokovno zasedeni tako, da smo kos svojemu delu tudi po strokovni plati. Le številčno nas ni dovolj za tolikšno število strojev. Zato je treba včasih presneto pohiteti ali pa zadevo do konca opraviti popoldne.

Lotimo se tudi večjih generalnih remontov na tiskalnicah in drugih napravah. Vsega pa ne zmoremo sami, zato naročimo usluge ali v Orodjarni ali celo v Litostroju.

Ker pa imamo v tovarni precej elektronskih naprav, nam pri tem natančnem delu priskočijo na pomoč elektroničniki iz našega tehnološkega laboratorija. Najzahtevnejša popravila in napake odkloni naš inženir — elektronik. V tehnološkem laboratoriju in prototipni delavnici namreč projektirajo in delno izdelujejo elektronske naprave za avtomatiko na naših tehnoloških napravah. Ti tudi najlažje in najbolj strokovno opravijo vzdrževanje in popravila.

Zasluzimo še kar in se ne moremo pritoževati. Tako svoje delo opravljamo z veseljem, tako mora biti,« je zaključil Peter Weber.

KF

ISKRA AVTOMATIKA

Novo testirno kegljišče

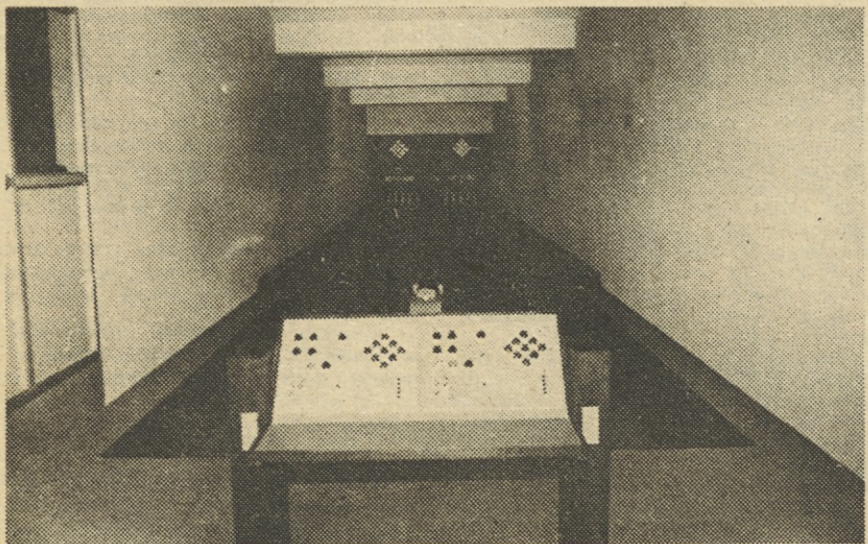
V prostorih ljubljanskega Elektroservisa na Glavanovi ulici je bila ob tehničnem prevzemu avtomatskega dvosteznega kegljišča manjša slovesnost, kateri so prisostvovali glavni direktor Podjetja za distribucijo električne energije Slovenije Peter Kozina, direkto: TOZD Elektroservisi Alojz Ribič in predsednik kolegijskega poslovnega odbora Avtomatike Stane Preskar s sodelavci.

Sodelovanje delovne organizacije Avtomatike in Podjetja za distribucijo električne energije poteka že nekaj let. Tako je bila na enem izmed razgovorov izrečena pobuda, da bi dosedanje približno 20 let staro kegljišče v prostorih TOZD Elektroservisi obnovili z avtomatskimi napravami, ki jih izdelujejo v TOZD Avtomatske in varilne naprave. Novo dvostezno kegljišče predstavlja

za obe delovni, oz. temeljni organizaciji večstransko pridobitev. Za Avtomatiko bo to prvo takoimenovano reprezentančno kegljišče, namenjeno tržnim akcijam. Hkrati ga bodo uporabljali za preizkusno obratovanje, oz. testiranje vzdržljivosti v primerih inovacijskih posegov. V popoldanskih urah pa bo kegljišče odprto za rekreativno dejavnost delavcev iz obeh gospodarskih organizacij.

Ideja, da bi v Avtomatikin program vključili kegljišča sega v 1970. leto. Njen pobudnik je bila Kegljaška zveza Jugoslavije. Že 1972. letasmo opremili prvo avtomatsko kegljišče v Solarisu v Šibeniku. V prvem, sorazmerno težkem obdobju smo sklenili pogodbo z Zahodno nemškim proizvajalcem tovrstne opreme s firmo Vallmerjem.

Ta kooperacija je bila v tem, da je firma Vallner dobavljala strojni del, Avtomatika pa krmilno omarico, oz.

Testirno kegljišče v Glavanovi ulici.

celotno regulacijo. Zaradi splošno neugodne gospodarske situacije, predvsem pa zaradi pomanjkanja deviz, smo pogodbo prekinili, strojni del za postavljanje kegljev pa razvili doma.

Takšna usmeritev, ki tesno povezuje prizadevne delavce iz razvojnega, tržnega in proizvodnega procesa za področje kegljišč daje že pozitivne rezultate. Približno 70 % vseh kegljišč v Jugoslaviji je opremljenih z Iskrinimi napravami. Reference, ki smo jih pridobili dajejo tudi možnost, da bo Iskra pokrovitelj Svetovnega prvenstva v kegljanju, ki se bo odvijalo 1984. leta v Ljubljani.

Dosedanja vlaganja v razvojno dejavnost, s čimer smo velik delež uvoženih naprav nadomestili z domačimi bo z dodatnimi izpopolnitvami pomenilo možnost več za kompletno ponudbo in prodor na tuj trg.

Š.D.

TOZD SPREJEMNIKI, SEŽANA

Za 5.000 dni

Nekaj malega podobnosti z že pokojnim avtorjem znanstveno fantastičnih zgodb Julesom Verneom pa je v tem naslovu, kajne?

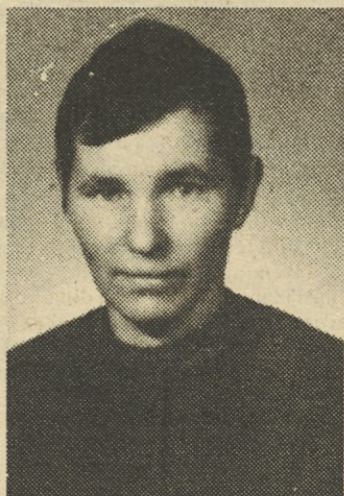
Pa ni nič tako zapletenega, kot bi morda lahko pomislili. Gre preprosto za dejstvo, da tudi TOZD Sprejemniki iz Sežane niso nikakršna izjema v široki potrošnji, ko gre za vprašanje dopustniških zmogljivosti. Teh je vsepovsod kronično premalo tako, da si morajo ljudje pomagati kakor vedo in znajo, saj »morja želja« se kako neubranljivo vleče!

V Sežani so si pomagali z novo, novcato stanovanjsko prikolico, ki jo bodo namestili v enega od senčnatih prostorčkov nekje ob jadranski obali, pa bo! No, en droben problemček pa le še ostane — kako to prikolico tako opremiti, da bo njena zmogljivost dosegla približno 5000 letovanjskih dni v (letošnjem) letu?! Toliko je namreč želja za letovanje v tej tovarni, če bi jih seveda sešteli. Hm, ko bodo odkrili recept, kako to storiti, ga bomo v mastnem tisku objavili čez celotno prvo stran našega glasila, izumitelj pa brez oklevanja predlagali za nagrado Iskre.

Do takrat pa morda malo manj obetajoča novica, da je komisija za družbeni standard in letovanja v široki potrošnji pričela z delom. Predsednik je prav v teh dneh pripravil vprašalnike in jih razposlal po temeljnih organizacijah, da bi vanj vpisali svoje želje in sestavili seznam obstoječih zmogljivosti. Kasneje bo na osnovi odgovorov na ta vprašanja komisija sestavila program in pričela iskati možnost za organizirano in predvsem cenejše letovanje delavcev široke potrošnje. Rezultatov se nadejajte v prihodnjem letu!

SF

MARIJI MESTNER V SPOMIN

Bridko nas je pretresla neusmiljena vest, da je nenadoma umrla naša zvesta sodelavka Marija Mestner. Polnih 18 let je pri nas v TOZD Magneti dan za dnem čistila prostore. Natančno in pedantno. Zelo skrbna je bila in predvsem pošena, kot malokdo. Lahko smo pustili karkoli in kjerkoli, Marija je spravila vse v red.

Zadnji večer pred smrtjo je počistila vse prostore v tovarni, odšla domov in sedla k televizorju. Tako so jo našli zjutraj mrtvo. Za seboj je pustila red, tak, kakršnega je držala vse življenje.

Na Marijo nam bo ostal svetel spomin. S svojim delom in svojo skrbjo je v nas pustila najlepše spomine.

Sodelavci iz Magnetov

TOZD ŽARNICE v DO Avtoelektrika v Stegnah: Pred nedavnim se je poslovila sodelavcev in odšla v pokoj Justina Dernač. V Iskre je bila zaposlena polnih 27 let. »V pokoj odhajam z mešanimi občutki. Kar težko se je posloviti od sodelavcev in tovarne, v kateri sem pustila lep kos svojega življenja. Pogrešala bom prijatelje. Vendar mislim, da mi v pokolu ne bo dolgčas. Vrt in vnuki me čakajo in lahko si mislite, da bo tudi tako lepo,« je rekla Justina ob slovesu.

PREJELI SMO

Predsedniku DS

Eden izmed sklepov delavskega sveta, take alternative pa se slišijo tudi od mnogih posameznikov, da je treba ločiti, kdaj je neka naloga inovacija in kdaj tekoča naloga, daje misliti na to, da posamezniki ne razumejo ali nočejo razumeti, kaj je inventivno delo. Že sam pojem inovacije se preveč močno uporablja in zlorablja in na ta način dejanske inovacije izgubljajo svoj pomen, pojem inovacije pa se spreminja v vse in nič. Ni vsako delo inovacija. V vsakodnevni praksi se srečujemo z neshetnimi tehničnimi izboljšavami, večjimi ali manjšimi posegi v strojne naprave, spremembe v tehnologiji in podobno.

Taki posegi imajo različne učinke, bodisi, da se zmanjša izmet, izboljša kakovost, skrajša izdelavni čas, podaljša življenjska doba stroja in še nešteto drugih učinkov. V teh primerih gre za poseg v že dognan proizvodni proces, v neko definirano tehnologijo, ali obratujoči stroj.

Zato je take posege, tako delo in rešitve, pravilneje treba imenovati »Tehnične izboljšave« in ne inovacije. Terminologija in enciklopedija inventivna dejavnost, inovacija, inovacijski proces, tehnična izboljšava, koristni predlogi itd. so definirani v knjigi »Tehnične inovacije« dr. Gabrijele Devetaka.

Razmejitev med inventivnim delom in tekočo nalogo ni. To so težnje nekaterih tehnoloških struktur, ki bi rade postavile delovne naloge na eno stran, inovatorstvo kot neko nujno zlo, kot hobizem posameznika pa na drugo stran. Vendar take razmejitve ni. Nasprotno inovacije so sestavni del proizvodnega procesa: brez inovatorske dejavnosti ni ekonomskega niti družbenega procesa. Inovatorji rešujejo probleme znotraj proizvodnega procesa. Problemi TOZD, naloge razvojno tehnoloških oddelkov in njihovo reševanje so na skupnem imenovalcu, so istovetni. Lahko pa je vprašanje posameznih vodstvenih struktur ali inovatorje vključujejo v skupne plane in programe ali sodelujejo z njimi ali pa zapirajo pot za uradniško razdeljevanjem nalog, okrog katerih ni kaj več razpravljati.

Kaj je v smislu našega samoupravnega sporazuma inventivno delo, oz. uporabljena terminologija »Ustvarjalno delo« je napisano v tretjem členu samoupravnega sporazuma.

Ustvarjalno delo v smislu tega sporazuma je tisto delo, katerega rezultati ne izhajajo očitno iz znanega stanja. Je prispevek delavca, ki po ustvarjalnosti presega njegovo delo in naloge, določene v razvidu nalog ter v programu dela. Ustvarjalno delo pa pomeni tudi tisto delo, ki je doseženo poleg rednega dela ali na drugih področjih dela in prinaša novosti, ki se kažejo v povečanju dohodka ali v nematerialnih koristih, ki jih lahko ocenimo in izrazimo kot rezultat.

Za ustvarjalno delo se štejejo tehnične, oblikovne in organizacijske inovacije, racionalizacije in druge oblike inovacijske dejavnosti, ki prispevajo k izboljšanju organizacije dela, poslovanja in delitve, k boljšemu izkoriščanju naravnih, tehničnih, delovnih in kadrovskih zmogljivosti, ekonomiji delovnega predmeta, humanizaciji dela in varstva pri delu, varstvu človekovega okolja, boljši možnosti za transport in prevoz ljudi in materiala, administrativnega poslovanja, izboljšanju pogojev uskladiščenja in organizaciji izkoriščanja materiala, izboljšanju vseh oblik obveščanja, izboljšanju sedanjih in iskanju novih izdelkov itd.

Okrog inovatorske dejavnosti je bilo že mnogo napisanega, mnogo razprav, zakaj smo na repu v Evropi in razlogih za tako stanje. V vseh teh razpravah in razmišljanjih pa je opaziti, da se avtorji izogibajo bistvenim problemom, ki so bolj psihološke narave, kot materialne, čeprav je tudi materialni problem prisoten. V bistvu gre za tri značilne probleme:

Na prvem mestu je neznanje, nepoznavanje pomena posamezne rešitve in njene vrednosti. K temu bi lahko dodali še nepripravljenost in odnos posameznikov in osebni egoizem. Take osebne slabosti pa žal večkrat posamezniki zelo uspešno lansirajo prek samoupravnih organov, predvsem kadar gre za materialna nadomestila inovatorjev. Prav taki posamezniki lahko uničijo dolgotrajno delo inovatorja.

Na drugem mestu so posamezne vodstvene strukture, predvsem gre za razvojno

tehnološko področje, kjer se okrog planov in programov napravi obroč, administrativno razdelijo naloge, kreativnost, iznajdljivost, svobodna aktivnost posameznika pa zamari. Naloge nadzira in odreja ena oseba, tako ostanejo inovatorji izven tega prostora in iščejo svoja pota in rešitve.

Na tretjem mestu je materialna motiviranost. Bojazen, da bo posamezni inovator v združenem delu obogatel je odveč, to pa je izključno pri zasebniku.

Nadomestila po Iskrinem samoupravnem sporazumu se gibljejo med 2—8 % od ugotovljenega povečanja dohodka kot rezultat ustvarjalnega dela.

Povprečna dejanska izplačila pa so zaradi raznih razlogov še nižja. Ker delo na posamezni inovaciji traja lahko leto in več, potem lahko zelo hitro ugotovimo, da bo odškodnina le simbolična — vendar prave inovatorje ne vodi izključno denar, temveč želja po napredku.

Koliko pomemben in potreben nam je na predek v sedanjih stabilizacijskih razmerah ni potrebno posebej razlagati. Mnogi naši politiki so večkrat to poudarjali in tudi zapisali v naših aktih. Navajam samo nekaj takih misli:

1. Inventivno—inovacijski procesi morajo postati osnovna determinanta, dinamika in smer sodobne znanstveno—tehnične revolucije ter pomemben dejavnik za izboljšanje družbenega in osebnega standarda. Težiti je treba za ustvarjanje in izkoriščanje domačih inovacij z uvedbo že znanih svetovnih tehničnih dosežkov v domačo proizvodnjo. Pospesevati je treba organizirano in sistematično razvijanje lastne ustvarjalnosti;

2. Pri organizaciji inovacijskih procesov je treba upoštevati ekonomiko in racionalizacijo inovacij, zlasti pri vključevanju inovacijskih dosežkov slehernega delavca za boljše procese skupne družbene reprodukcije;

3. Naloga celotne (družbe je v vzpodbujanju in organiziranju vseh oblik tehničnih inovacij, da bi mogli v korak z razvojem svetovne tehnologije. Z množično angažiranostjo zlasti delavskega razreda bomo dosegli hitrejši in primernejši rezultate;

4. Inovatorje je treba moralno in materialno stimulirati, kar je tudi družbeni interes;

5. Josip Broz—Tito je na X. kongresu ZKJ (27. 5. 1974) dejal: »Marksistični misel in kritika morajo postati močno idejno orožje naše družbe in kulture na vseh področjih — od izumiteljstva in racionalizatorstva v materialni proizvodnji, in do dela za reformo našega izobraževalnega sistema, do razvijanja znanstvenega in umetniškega ustvarjanja.« S tem pozivom največje jugoslovanske osebnosti na najvišji politični ravni se je pričela intenzivna akcija, z angažiranjem vseh družbeno—političnih sil za realizacijo ustavnih opredelitev, za novo kakovost samoupravnega organiziranja družbenega dela, za razvoj lastnih tehnoloških inovacij v slehernem okolju gospodarjenja, na enotnem jugoslovanskem tržišču. Naj samo delo in delovni rezultati določajo položaj človeka v družbi.

V tem smislu tudi 169. člen nove ustave SFRJ iz leta 1974 jasno pravi: »Znanstveno in umetniško ustvarjanje je svobodno. Ustvarjalci znanstvenih in umetniških del, kakor tudi znanstvenih odkritij in tehničnih izumov imajo moralne in materialne pravice do svojih stvaritev.« Delovne organizacije dolžne pravno opredeliti pravice inovatorjev, tako, da so udeleženi pri ustvarjanju dohodka. Inovacijski dohodek predstavlja rezultat združevanja kreativno—intelektualnega dela pri delu z družbenimi sredstvi.

Lado Andrič

Letos bo še dobro

TOZD TEI dosega v letošnjem letu ugodne poslovne rezultate in vse kaže, da bo tako do konec leta. Skrbi jih bolj zagotavljanje repromateriala pod sedanjimi pogoji poslovanja z devizami, saj to predstavlja zanje oviro, ki jo ne bodo zlahka premostili, čeprav, kot nam je dejal IPO TOZD TEI Matjaž Traven, bodo naredili vse, da bi si zagotovili repromaterial za svoje, tržno zanimive proizvode. Sicer pa nam je o poslovanju njihove temeljne organizacije povedal naslednje:

„Rezultati našega poslovanja v prvem polletju so dokaj ugodni. Obseg proizvodnje bo približno za četrtino večji kot lani, prodaja pa celo za 2/3. Kljub temu nam proizvodnja zaostaja skoraj za 30 % za planom, kar je toliko kot smo zaostajali lani. Vzroki za to so motnje v preskrbi repromateriala in za četrtino povišan plan proizvodnje glede na lansko leto, kar je precej. Relativno ugodne rezultate smo imeli v prvem četrtletju, precej po zaslugi prenosa zaostale proizvodnje iz lanskega leta, v naslednjih mesecih pa smo že močnejše občutili težave pri uvozu repromateriala.

Zaposlenih je 4 % več kot lani, vendar je to posledica 2-letne stagnacije pri zaposlovanju, saj je porast glede na 1979 prav tako 4 %.

Dohodek naše temeljne organizacije je glede na rezultate poslovanja ustrezno povečan, toda ne vpliva sorazmerno na izboljšanje položaja naše TOZD. Vzrok je v tem, da ostale TOZD v DO znatno zaostajajo, tako za planom, kot za lanskoletnimi rezultati.

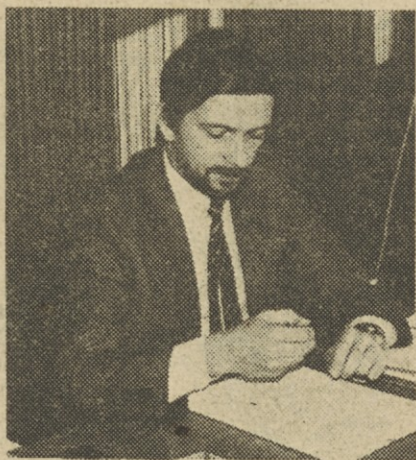
Povprečni OD so se glede na leto poprej dvignili za okrog 31 % in znašajo 12.600 din. To je na videz zadovoljivo, upoštevajoč pa, da smo lani, šele v drugem polletju dvignili osebne dohodke pa se nam že kažejo manj ugodna gibanja. Tudi primerjava z nami po proizvodnji sorodno TOZD iz Otoč, nam kaže, da imamo okrog 1000 din nižji povprečni OD. Takšno zaostajanje rasti osebnih dohodkov je posledica sistema solidarnosti v naši DO.

Veliko izgubljenega časa

S spori, nastalimi zaradi neskladij ali različnih interesov, se prej ali slej sreča vsak izmed nas. Takrat navadno povečemo na dan vsa dejstva in „argumenta“, predvsem tista, ki so nam v prid in to ne glede na škodljive posledice. Beseda potem da besedo, njim pa sledijo žalitve in obtožbe, katere je težko „požreti“ — še posebej, če so izkrivljene ali neupravičene. In kako postopati tedaj?

Splošnega odgovora ni. Obstaja le, da se ob sporih, ki naše delavce v temeljnih organizacijah razdelijo na dva tabora, zavemo v kako težkem gospodarskem položaju smo in kako je za celoten kolektiv obremenjujoče neprestano izgubljanje časa za dokazovanje krivde, oz. obrambo nasprotne strani. Še posebej, če so zametki spora prikriti in neizrečeni ter glede na nadaljnjo razširitev čez vsako sprejemljivo mejo, tudi nesmiselni. Seveda pa še vedno ostaja, kdo naj po vsem izrečnem kaj „požre“ in do kod je to sprejemljivo zanj ter kako s trmastim vztrajanjem na medsebojnih obtožbah, katerih težo znotraj temeljne organizacije vsi poznajo.

Najpristojnejši za reševanje takih sporov znotraj TOZD je delavski svet ob pomoči DPO in tako je tudi v TOZD TEI moral obravnavati ostavko direktorja njihove temeljne organizacije Matjaža Travena, podano z obrazložitvijo, da se ne bo sprijaznil z obtožbami na njegov račun, ker so neutemeljene ali pa temeljijo na izkrivljenih dejstvih.

Matjaž Traven.

Glede izpolnjevanja plana v drugem polletju lahko rečemo, da imamo dokajšnje izglede za kolikor toliko zadovoljivo oskrbovanje naše proizvodnje z repromaterialom, pri čemer mislim predvsem na proizvodnjo za našega kooperanta CZJ, s katero smo v precejšnjih zaostankih. Material za to proizvodnjo bomo kot vse kaže dobili, s tem pa se nam odpirajo vse možnosti, da dosežemo letni prodajni plan.

Kljub temu pa ne moremo gledati optimistično na naše nadaljnje poslovanje, saj bo zaradi zadnjih gospodarskih, oz. deviznih omejitev, oskrbovanje z repromateriali v letu 1983 zelo vprašljivo. Trenutne možnosti pomenijo, da bi morali obseg proizvodnje zmanjšati za 2/3. Seveda pa bomo v času, ki gasimo letos še na razpolago, poizkušali najti možnosti, da do tega ne bi prišlo.

B. Č.

Delavski svet je nato te obtožbe tudi podrobneje obravnaval, predvsem tiste, ki jih je podala družbena pravobranilka samoupravljanja, oz. še dosti bolj sporne, to je tiste, ki jih ni odločno ovrgla.

Po daljši razpravi je delavski svet odločil, da te obtožbe ne morejo biti razlog za odstop direktorja njihove temeljne organizacije ter odstopa tudi ni sprejel. Posebej je ob tem obveljala ugotovitev, da je IPO Matjaž Traven v času svojega dvoletnega službovanja kot IPO, dobro opravljal svoje delo, za kar pričajo ugodni poslovni rezultati njihove TOZD. Odločitev DS so podprle tudi DPO v TOZD, DO Elektrozeve, SOZD Iskra in občine Vič-Rudnik.

Kaj lahko zaključimo iz vsega izrečenega na delavskem svetu? Predvsem, da so taki spori zelo škodljivi. Zahtevajo ogromno energije vseh prizadetih ter neprizadetih in to prav v času, ko je splošen gospodarski položaj zelo otežen in zahteva še dodatna prizadevanja vseh kolektivov ter vsakega posameznika.

Ne na koncu bi se morali zavedati, kot je dejal predstavnik IC Zdene Skok, da je njihov proizvodni program izjemno zahteven in komercialno zanimiv, ter, da bo Iskra naredila vse za zagotavljanje izpolnjevanja pogodb do zunanjetrogovinskih partnerjev, se pravi, v primerusda bi bil razvojno proizvodni program zaradi razprtij kakorkoli onemogočen, bo poiskala proizvajalca za njihove aparature v drugih TOZD Iskre.

B. Č.

Iskrini osciloskopi

Med zanimive aparature, ki jih proizvajajo v TOZD TEI sodijo tudi osciloskopi. Obiskali smo njihova razvijalca Zdravka Višnjiča in Marjana Zalokarja ter ju zaprosili, da nam povedata kaj o svojem razvojno raziskovalnem delu in namembnosti osciloskopov.

Ste imeli veliko težav pri razvoju osciloskopa?

Nekaj problemov je bilo. Predvsem ker sva ob prevzetju te naloge prešla v za naju do tedaj novo področje. Vendar sva te začetniške težave kar hitro premostila. Teže je bilo zaradi počasne dobave repromateriala, kar je za vsakega razvijalca izredno obremenjujoče. Je pa na žalost to že kar splošen problem v Iskri in najbrž ne rečeva nič novega, če poveva, da bomo v naslednjih letih brezizhodno zaostali, če ne bomo uspeli organizirati hitrejših nabave materiala in opreme.

Nam lahko v nekaj besedah predstavite vaše osciloskope?

To so: enokanalni 10 MHz², dvokanalni 15 MHz² in pravkar razviti dvokanalni 25 MHz² z zaslonom 10 x 8 cm². Namenjeni so za splošna opazovanja in merjenja električnih pojavov s celotnega področja elektronike. So zelo uporabni, enostavni laboratorijski osciloskopi, prikladni za servisiranje vseh elektronskih naprav, od TV aparatov do računskih strojev in kot šolski osciloskopi za srednje in visoke šole. Univerzalno so še uporabni kot indikatorji merjenih veličin v industrijskih procesih in v merilno regulacijskih napravah.

Glede na otežen uvoz repromateriala s konvertibilnega tržišča nas zanima, kakšne so možnosti nadomestitve z domačimi sestavnimi deli?

Kar se je dalo smo v glavnem naredili. Največji delež uvoza nam predstavlja katodna cev, t.j. cca. 2/3 in če bi jo npr. lahko uvozili iz SZ, bi bilo to za nas zelo ugodno, ker nam devizni primanjkuje. Vendar pa za enkrat še nismo uspeli skleniti pogodbe s sovjetskimi proizvajalci.

Želita še kaj dodati?

Za naše uspešno delo je zaslužen tudi prototipni oddelek iz TOZD RZ predvsem Peter Zadel. Kvalitetni in hitro izdelani mehanski deli so namreč zelo pomembni za uspešen razvoj.

B. Č.

Dovolj smo usposobljeni

V torek, 15. t.m. so Iskrini delavci na lokaciji na Tržaški c. 2 uspešno izvedli vajo civilne in narodne zaštite na celotnem kompleksu.

»Namen te vaje«, nam je dejal Roman Klešnik, strokovni sodelavec za LO in družbeno samozaščito na tej lokaciji, »je bil praktični preizkus znanja in sposobnosti vsakega posameznega člana, predvsem pa organizacije in usklajenega delovanja vseh enot. Te so se izkazale učinkovite, saj smo lahko ugotovili le manjše pomanjkljivosti, ki smo jih sproti odpravljali.

Ocenimo pa tudi lahko, da nekateri naši člani niso pokazali dovolj resnosti, vendar pa se je večina le izkazala z odgovornim in discipliniranim obnašanjem tako, da je vaja kljub vsemu lepo uspela in lahko z gotovostjo računamo na uspešno posredovanje vseh naših enot v primeru elementarnih ali kakršnih koli drugih nesreč. Dovolj smo usposobljeni.

B. Č.

DO AVTOELEKTRIKA

Vzpodbudna zahvala

V našem glasilu smo že večkrat pisali o učencih, dijakih in praktikantih, ki so opravljali počitniško prakso v raznih delovnih organizacijah SOZD Iskra. Tudi novogoriška Iskra pri tem ni bila izjema, saj se vsako leto zvrsti v njenih TOZD in DSSS veliko število praktikantov, letos pa prvič tudi učenci usmerjenega izobraževanja.

Pred dnevi je dobila referentka za kadre v Avtoelektriki Milenka Konjedić, ki je tudi usklajevalka časov proizvodne prakse prijazno pismence iz srednje šole za zdravstvo in družbo-

Sklepi 2. zasedanja DS SOZD Iskra (25. 6. 1982)

V uvodu so delegati DS sprejeli pozdravno brzojavko 12. kongresu ZKJ.

DS potrdi sklepe 1. zasedanja DS SOZD z dne 28.5.1982 in sprejme na znanje informacijo o izvršitvi oz. izvajanju sklepov.

Na osnovi sklepa št. 3 potrdi DS mandate 10 odstotnim delegatom na 1. zasedanju. O potrditvi mandata 2 odstotnim delegatom bo DS sklepal na prihodnjem zasedanju in sicer: Peter Košir, Kibernetika.

Drago Urdih, Avtoelektrika.

Na osnovi sklepa št. 5 in predloga KOS SOZD ter DO Invest servis in delegacije DO Iskra Commerce, sprejme DS soglasno naslednje sklepe:

1. DS imenuje v izvršilne organe DS, oz. odbore iz DO Iskra Delte naslednje člane: Anton Železnikar odbor za program in raziskovalno dejavnost — kot namestnik predsednika odbora

Slavko Jurhar odbor za gospodarjenje in dohodkovne odnose

Martin Habine odbor za tržništvo

Uroš Kolar odbor za organizacijo in informatiko

Meta Jesih odbor za finance

Janez Rankel odbor za kadrovsko socialne zadeve in izobraževanje

Emil Humar odbor za kvaliteto

Bojan Plešec odbor za varstvo pri delu in humanizacijo dela

Stojan Grgič odbor za množično inventivno dejavnost

2. DS imenuje v Odbor za varstvo pri delu in humanizacijo dela Andreja Rožiča iz DO Invest servis.

3. DS imenuje v Odbor za organizacijo in informatiko iz Iskra Commerce Jožeta Veluščka namesto Vita Šoukala.

Na osnovi sklepa št. 15 in preloženega odgovora ter stališča delegacije DO Elementi, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS sprejme na znanje informacijo o postopkih za sprejemanje in spremljanje nalog strateških razvojnih programov ter se strinja z načeli, postopki in pogoji, ki se uporabljajo za vračilo namenskih združenih sredstev in za nadomestilo za njihovo uporabo.

Na osnovi podane informacije sekretarja DS Jasta Marcona sprejme DS na znanje informacijo o poteku sprejemanja samoupravnih splošnih aktov SOZD, določenih na 13. zasedanju dne 21.4.1982, s sklepom št. 165, 166 in 167 in ugotavlja, da v nekaterih DO samoupravne aktivnosti za sprejme predlogov še niso zaključene oz. niso dostavili obvestil, zato le-te poziva, da to nemudoma store.

Na osnovi podane obrazložitve člana KPO SOZD Zorana Poliča, predloga odbora za gospodarjenje in dohodkovne odnose in podanega predloga v razpravi ter predloženega gradiva, sprejme DS soglasno naslednje sklepe:

1. DS sprejme Poročilo o poslovanju SOZD Iskra od 1.1. do 31.3. 1982 in ugotavlja, da so doseženi rezultati še zadovoljivi, vendar zaostreni gospodarski pogoji zahtevajo večje angažiranje vseh, ki so vključeni v poslovni proces.

2. Prav tako DS ugotavlja, da se v prvem trimesečju 1982 nadaljujejo izgube v podobnem trendu kot ob koncu leta 1981, kar zahteva, da se nemudoma začnejo izvajati sprejeti sanacijski programi. Za nadaljnji nemoten proces proizvodnje je odločilnega pomena izpolnjevanje planiranega konvertibilnega izvoza, zato je potrebno po eni strani povečati napore za zagotovitev zadostnih naročil, po drugi strani pa glede na pričakovane težave z oskrbo z reprodukcijskim materialom, tako na domačem trgu kot iz uvoza, zagotoviti v okviru SOZD Iskra ustrezne poslovne pogoje za nemoten potek proizvodnje za izvoz.

3. DS naroča strokovni službi SOZD, da že v poročilu za 1. polletje 1982 izdelajo še dodatne analize gibanja kazalcev gospodarjenja (ekonomičnost, rentabilnost, produktivnost itd.) in analizo gibanja posameznih stroškov (splošne in skupne porabe) s predlogom nadaljnjih aktivnosti na tem področju. Prav tako je potrebno v poročilih dati večji poudarek socialno kadrovskemu področju. Izdelala pa naj se tudi primerjava gospodarjenja z ostalimi organizacijami s področja elektroindustrije.

Na osnovi podane obrazložitve člana KPO SOZD Zorana Poliča, predloga odbora za gospodarjenje in dohodkovne odnose ter predložene analize izpolnjevanja srednjeročnega plana 1981—85, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS ugotavlja na osnovi doseženih rezultatov gospodarjenja v letu 1981 in prvega trimesečja 1982, da ne obstaja potreba po spremembi Samoupravnega sporazuma o temeljih plana SOZD Iskra za srednjeročno obdobje 1981—1985, kakor tudi Srednjeročnega plana SOZD Iskra za srednjeročno obdobje 1981—1985. Potrebne korekcije se bodo predvidoma izvajale z Letnimi programi, hkrati pa ni izključena možnost, da se s ponovnim preverjanjem v letu 1983 sklepa o morebitni potrebi po rebalansu srednjeročnih planskih aktov.

Na osnovi podane obrazložitve člana KPO SOZD Zorana Poliča, predloga odbora za gospodarjenje in dohodkovne odnose ter predloženega gradiva, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS sprejme Navodilo za pripravo letnega programa v okviru Enotne metodologije in minimuma enotnih kazalcev, ki so potrebni za planiranje, spremljanje in uresničevanje planov v SOZD Iskra.

Na osnovi podane obrazložitve člana KPO SOZD Zorana Poliča, predloga odbora za gospodarjenje in dohodkovne odnose ter predloženega gradiva, sprejme DS soglasno naslednje sklepe:

1. DS sprejme, skladno z določili čl. 89 in 90 Statuta SOZD Iskra, sklep o pripravi Letnega programa za leto 1983 za uresničevanje ciljev in obveznosti iz Samoupravnega sporazuma o temeljih plana SOZD Iskra za srednjeročno obdobje 1981—1985.

2. Posamezni udeleženci v procesu planiranja v SOZD Iskra morajo, skladno z načelom o sočasnosti in procesu samoupravnega planiranja s programi dela za pripravo planskih gradiv, zagotoviti, da bo celoten potek planske aktivnosti časovno in vsebinsko usklajen s programom dela za pripravo Letnega programa SOZD Iskra za leto 1983, ki je podan v prilogi.

3. Ključni termini in naloge, obvezne za vse nosilce planiranja to je TOZD, DSSS, DO in SOZD so

— ocena realizacije za leto 1982 in predvidevanja za leto 1983 15. september

— sprejem letnega programa na vseh nivojih 25. december

(Nadaljevanje na 10. strani)

slovje v Novi Gorici. V pisemcu jo učenci prosijo, naj se v njihovem imenu zahvali vsem mentorjem in organizatorjem proizvodnega dela ter samoupravnim organom v Avtoelektriki za pomoč pri opravljanju proizvodne prakse.

Njihovo pismo je odstopila tudi našemu uradništvu, zato ga v celoti objavljamo:

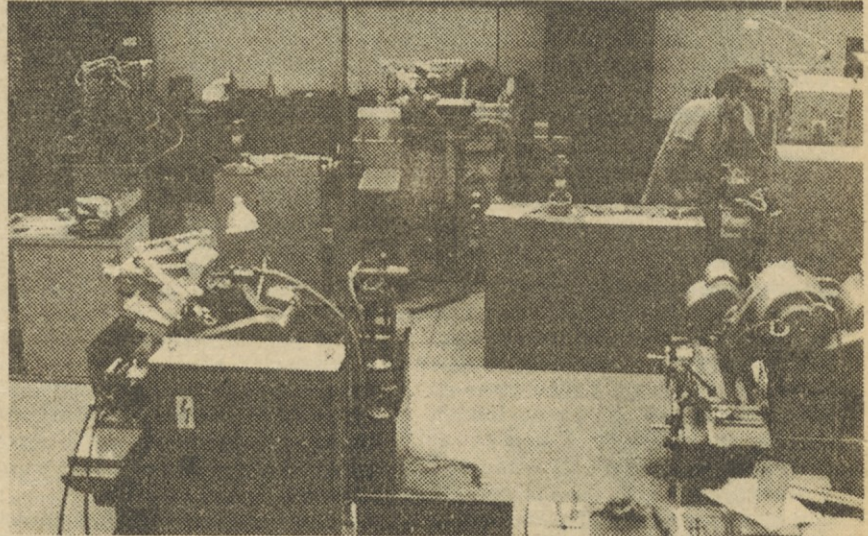
Učenci Srednje šole za zdravstvo in družboslovje v Novi Gorici ter 1. d razred naravoslovno-matematične usmeritve se zahvaljujemo vsem organizatorjem in mentorjem proizvodnega dela ter

OZD in njihovim samoupravnim organom.

Proizvodno delo nam je zelo koristilo, saj smo se pri tem natančneje seznanili z organizirano in samoupravljanjem v vaši delovni organizaciji, spoznali pa smo tudi različne tehnološke procese. Zato smo proizvodno delo radi opravljali in v prihodnjem šolskem letu se bomo z veseljem ponovno vključili vanj.

Upamo, da ste bili tudi vi z nami zadovoljni. Veselilo bi nas, da naše delo ustrezno nagradite. Za to se vam že vnaprej zahvaljujemo.

Tovariški pozdrav. M.R.

Tudi v orodjarni AE je bilo na proizvodni praksi precej učencev.

Zasluzna za naše osciloskope.

4. DS zadoži in pooblašča odbor za gospodarjenje in dohodkovne odnose, da na osnovi sprejete metodologije koordinira in kontrolira izvajanje vseh aktivnosti pri pripravi Letnega programa SOZD Iskra za leto 1983 in o tem po potrebi obvešča DS SOZD.
 5. DS poziva delavske svete DO, da določijo delegata za Odbor za samoupravno usklajevanje Letnega programa SOZD Iskra za leto 1983 najkasneje do 30.9.1982.
- DS sprejme na danje informacijo direktorja ZT Iskra Commerce Ludvika Kranjca o zunanjetrgovinski menjavi SOZD Iskra v obdobju januar — maj 1982 in o najnovejših ukrepih oz. problematiki na področju zunanjetrgovinskega poslovanja.
- Na osnovi podane obrazložitve direktorja Iskra banke Fabia Škopaca, predloga odbora za tržništvo in odbora za finance ter predloženega gradiva, sprejme DS soglasno naslednji sklep:
- DS sprejme spremembo interne izvozne stimulacije od sedanjih 77 % na 161 %, ki naj se uporablja od 1. 6. 1982 dalje.

Na osnovi podane obrazložitve predstavnika Iskra Commerce Janeza Vipotnika, stališča odbora za tržništvo in predloženega gradiva, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS določi predlog Samoupravnega sporazuma o skupnem upravljanju lastnih in mešanih podjetij ter predstavnikov v inozemstvu v besedilu z dne 4.6.1982 in ga daje v sprejem DO udeležencem.

Predlog sporazuma se objavi v naslednji številki glasila Iskra.

Postopek sprejemanja naj se izvede do 15.9.1982, obvestila o sprejemu zbira sekretariat DS SOZD.

Na osnovi podane obrazložitve Janeza Kerna predsednika komisije za nagrade in priznanje Iskre ter njenega predloga, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS podeli v skladu z določili Samoupravnega sporazuma o nagrajevanju posebnih dosežkov v SOZD Iskra s podeljevanjem »Nagrada Iskra« in »Priznanje Iskra« v letu 1982: **nagrado Iskre po členu 3.**

— Antonu Stipančiču, predsedniku KPO SOZD za ustvarjalen prispevek k razvoju Iskre v samoupravno trdno in poslovno uspešno organizacijo združenega dela

5 nagrad Iskre po členu 5.

— Marjanu Dvorniču, DO Invest servis za izjemne dosežke na področju investicij, gospodarjenja in organizacije dela.

— Francu Ferkolju, DO Iskra Commerce za izjemne dosežke pri razvoju in trženju telekomunikacijskih sistemov in za doprinos k prodoru Iskre na sovjetsko tržišče

— Francu Logarju, DO Elektrozveze za izjemne dosežke v razvojno-raziskovalni dejavnosti s področja civilnega in posebej vojaškega programa

— Julijani Peternel, DO Avtomatika za produktivno delo in samoupravno aktivnost

— Vladimiru Zorcu, DO Kondenzatorji za izjemne tehnološko-tehnične dosežke in doprinos k razvoju DO Kondenzatorji

Na osnovi podane obrazložitve člana KPO SOZD Borisa Mužiča in predloženega gradiva ter predloga KOS SOZD, sprejme DS soglasno naslednja sklepa:

1. DS sprejme Pravilnik o nagrajevanju uspešnejših diplomskih nalog v SOZD Iskra v predloženem besedilu z dne 15.6.1982.

2. DS imenuje v skladu z določilom 6. člena pravilnika Svet za nagrade v sestavi: Nace Pavlin, Kibernetika

Jože Vugrinec, Elektrozveze

Radivoj Čebokli, Avtomatika

Janez Skok, Široka potrošnja

Martina Udovič, Elementi

Na osnovi podane obrazložitve člana KPO SOZD Borisa Mužiča, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS sprejme Načrt ukrepov in aktivnosti za preprečevanje in odpravljanje izrednih razmer v SOZD Iskra.

Na osnovi podane obrazložitve pomočnika predsednika KPO SOZD Miloša Kobeta, predloga odbora za razvojni program in raziskovalno dejavnost ter predloženega gradiva, sprejme DS soglasno naslednji sklep:

DS sprejme Akcijski program za pospešitev razvojno-inovacijske dejavnosti v Iskri in naroča vsem samoupravnim in poslovnim organom TOZD in DO, da akcijski program obravnavajo in sprejmejo konkretne sklepe za njihovo izvajanje.

DS sprejme na znanje informacijo pomočnika predsednika KPO SOZD Miloša Kobeta o problematiki in predvidenih organizacijsko-kadrovskih ukrepih v DO Mikroelektronika.

Na osnovi podane obrazložitve sekretarja DS Jasta Marčona in predloga KOS SOZD, sprejme DS soglasno naslednje sklepe:

1. DS na podlagi določil 70. in 71. člena Samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD Iskra in 70. člena Statuta SOZD ter skladno s čl. 539 oz. 538, v zvezi s čl. 504 in 505 ZZD in s čl. 52, 53 in 54 Zakona o volitvah in odpoklicu organov upravljanja in imenovanju poslovnih organov v OZD (Ur. l. SRS št. 23/77) javno razpisuje prosta dela in naloge

— člana kolegijskega poslovnega organa SOZD Iskra za tržništvo in

— člana kolegijskega poslovnega organa SOZD Iskra za družbeno-pravne zadeve za mandatno dobo 4 let, s pogoji iz čl. 77/2 Samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD Iskra in razpisnim rokom 15 dni.

2. DS imenuje za svojo mandatno dobo v razpisno komisijo za imenovanje kolegijskega poslovnega organa SOZD Iskra 3 člane, in sicer:

Tatjana Verbič, Avtomatika

Peter Kušar, Telematika

Miro Čokan, Elementi

KOS SOZD je imenoval v razpisno komisijo 3 člane in sicer:

Janez Kern, predsednik KOS SOZD

Tone Orožin, predsednik ZB SOZD

Ivo Vrtič, podpredsednik KOS SOZD

V razpisno komisijo imenuje 3 člane tudi Skupščina občine Ljubljana Center.

3. Razpisna komisija se konstituiira takoj po imenovanju, za prvi sklic je pooblaščen predsednik DS SOZD.

Naloga razpisne komisije je, da takoj po izteku razpisnega roka pregleda prijave ter v skladu s 505. členom ZZD določi z 2/3 večino glasov vseh svojih članov predlog za imenovanje, ki ga poda DS SOZD.

Ročna radijska postaja

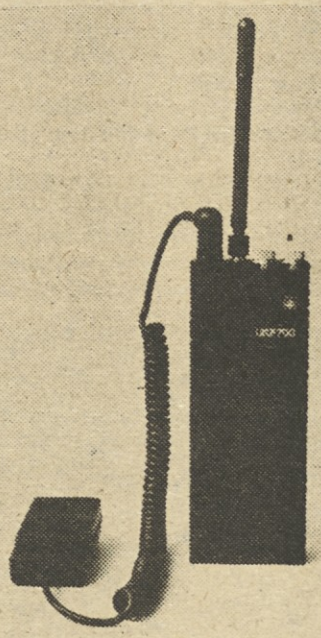
Med novjšimi Iskrinimi izdelki, ki bodo našli širši krog kupcev sodi tudi ročna radijska postaja UKP 700. Ing. Milana Markoška smo zaprosili, da jo našim bralcem nekoliko podrobneje predstavi:

»To aparaturo smo razvili skupno z IRET, s katerim smo si razdelili razvojno delo. Razvili smo 2 aparature, eno namenjeno namenskem kupcu in za težje pogoje, drugo, ki jo predstavljamo v tem članku pa širšemu krogu uporabnikov.

Njun razvoj smo dokončali leta 1979, konec lanskega leta pa smo jo začeli redno proizvajati. Aparatura je po svojih sposobnostih zelo zanimiva, saj predstavlja novo generacijo prenosnih postaj.

Naj podam nekaj njenih osnovnih karakteristik: namenjena je za brezžični govorni promet med prenosnimi, mobilnimi in fiksnimi postajami ter s svojimi izvedenkami pokriva celotno frekvenčno področje, predvideno za mobilne radijske zveze. Lahko izbiramo do 6 simpleksnih ali semidupleksnih kanalov, oz. kombinacijo do dveh semidupleksnih in 4 simpleksnih kanalov.

Dodatni pribor še razširja uporabnost aparature tipa UKP 700. Tako se napr. lahko vključi v omrežje s 5-tonskim selektivnim pozivom, aparatura

Ročna radijska postaja UKP 700.

lahko deluje z ločeno kombinacijo zvočnik — mikrofona ali pa lahko rabi kot postaja, vgrajena v vozilo. Razen vijačne antene je na razpolago tračna 1/4 antena.

V ročni postaji UKP 700 je uporabljena najnovejša mikroelektronska tehnologija. Več kot 90% elektronike v

DO INVEST SERVIS

Tiskarna ni kos vsem naročilom Iskre

Iskraši bolj malokrat zaidemo v tiskarno v 2. kleti v našem Poslovnem centru v Ljubljani. In kaj pravzaprav delajo v naši tiskarni, ki je v okviru Invest servisa? Tiskajo prospekte in kataloge za Marketing, tiskovine, prospekte, obvestila, garancijske liste, kartoteke, različna sporočila za vso Iskro in celo domač časopis Utrinki. Tehnolog Janez Vertin in mojster Mitja Jesenovec sta nam povedala nekaj več o naši tiskarski dejavnosti.

Razen s tiskarno se ukvarjajo tudi z enostavnimi načini vezave pa tudi razmnožujejo precej in fotokopirajo. Imajo 4 tiskarske stroje in tudi kamere za izdelavo lastnih filmov. Tudi svoj stavni stroj imajo in montažo. Tiskajo v črno - beli tehniki in v barvah.

In kako so opremljeni za vse te zelo različne in tudi zahtevne dejavnosti? Sogovornika sta menila, da oprema ni najboljše, niti najsodobnejša. Tudi zmogljivosti so vse premajhne, da bi lahko sledili vsem potrebam v Iskrinih delovnih organizacijah in v TOZD. Predvsem imajo premalo kadra, da bi lahko ustregli vsem tistim, ki se jim mudi. »Mudi pa se skoro zmerom«, je dejal mojster Mitja.

Zato se pogostokrat poslužujejo tudi zunanjih sodelavcev, oz. izvajalcev. Zlasti nekaterih postopkov za barvni tisk se poslužujejo pri kooperantih. Tako jim manjka poseben kopirni aparat, ki pa ga bodo kmalu dobili. Ta aparat služi za izdelavo posebnih tiskarskih plošč.

Kot smo že rekli, v glavnem delajo le za Iskro, nekaj malega naročil pa dobijo tudi od drugih izven Iskre. Tu gre predvsem za manjša naročila, kadar niso v celoti zasedeni z domačim delom.

V Iskrini tiskarni.

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se svojim dolgoletnim sodelavcem z linije koordinatnega stikalnika TOZD TEA iskreno zahvaljujem za darilo in dobre želje. Vsem želim še veliko delovnih uspehov in medsebojnega razumevanja!

Agata Jagodič

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se najiskrenejše zahvaljujem sodelavkam, sodelavcem in sindikatu TOZD Števeci — obdelovalnica za lepa darila, ki mi bodo drag spomin. Vsem skupaj želim zdravja in veliko delovnih uspehov

Fanika Kavčič.

ZAHVALA

Vsem sodelavcem Tovarne sestavnih delov se lepo zahvaljujem za lepa in praktična darila ob odhodu v pokoj

Stanka Živanovič.

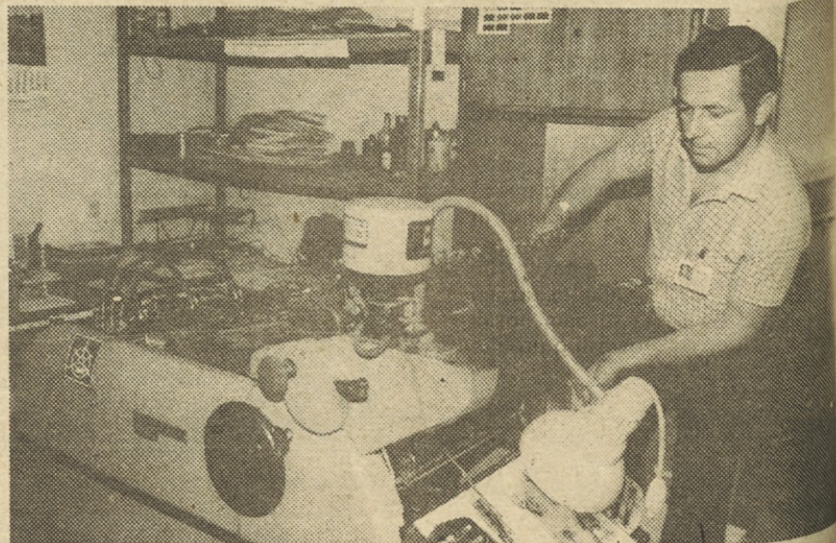
UKP 700 tvorijo debeloplastni hibridni moduli, ki so vstavljeni v priključke na povezovalni plošči, kar ima še toliko večji pomen, ker je to prva aparatura, ki smo jo izdelali v Iskri povsem iz debeloplastnih hibridov.

Ob tej priložnosti lahko z zadovoljstvom ugotovim, da smo prav pri izdelavi debeloplastnih hibridov dobro sodelovali z razvojnim oddelkom in proizvodnjo TOZD HIPOT, kot tudi z laboratorijem za aplikacijo umetnih mas TOZD SEM. Pri oblikovanju aparature pa je sodeloval še Iskrin oddelek za industrijsko oblikovanje. »

B.Č.

se lahko bolj specializirali in tako delo naredili bolj sistematično. No, za to pa bi bilo spet potrebnih več ljudi, delo pa bi teklo lažje in bolj učinkovito, zlasti kadar se zelo mudi.

Tudi s papirjem so zadnji čas težave. Zdaj ni ofset papirja, karžona, pogosto stokrat manjka samokopirnega papirja za račune in garancijske liste. Zato se je treba nabavnikom še bolj potruditi, da delo teče za silo normalno in da lahko ustrezijo vsem, ki tisk naročajo in uporabljajo. Cene papirja pa neusmiljeno rastejo, saj so od lani do letos poskočile

Mojster Mitja Jesenovec.

Vseh zaposlenih je 13. Kadrovska struktura je sorazmerno dobra. Tako imajo 3 strojnike — tiskarje, kvalificirane za tiskarsko delo.

Ker je delo zelo raznoliko in zaposlenih malo, mora vsakdo prijeti po potrebi za vsako delo. Ne bi škodilo, če bi

za okrog 100 %. Zato se usluge seveda dražijo, naročniki pa se morajo, žal, s podražitvami sprijazniti.

Z delitvijo osebnih dohodkov po delu pa tudi niso zadovoljni. Sicer je delo v taki tiskarni zelo težko vrednotiti. Številno odvisno je zelo relativno. Ključlogrami še bolj in format prav tako. Vse delo pa je treba vložiti veliko tehničnega znanja in estetike ter ustvarjalne domiselnosti. In kako izmeriti vse to? Zato v tiskarni želijo, da bi se v kurverti bolj poznalo, če pritisnejo, če se potrudijo za dobro grafično obdelavo, če v okviru možnosti improvizirajo in predvsem takrat, ko z majhnimi možnostmi naredijo veliko.

Tehnolog Janez Vertin meni, da bi Iskra, ki postaja vse bolj elektronski gigant, poznal tudi daleč izven Jugoslavije, morala imeti tudi grafično dejavnost bolj izpopolnjeno. Treba bi bilo izpopolniti tako zmogljivosti kot tudi nabaviti najsodobnejšo opremo, ki bi omogočala še boljše reprezentiranje Iskre doma in v svetu. Skratka, tiskarne ne bi smeli jemati le kot postransko dejavnost in kot nebitveni element v Iskrinih dejavnostih. Tudi po tisku nas so dijeli naši poslovni partnerji.

Pred kratkim se je od sodelavk in sodelavcev v novomeški TOZD Elektro spojna vezja, delovne organizacije Avtomatika poslovila Štefka Podboršek. Od skupno 39 let delovne dobe jih je zadnjih osem preživel v ELI kjer je opravljala dela v oddelku elektrokonefkcije na lokaciji Ragoyska 7a. Tesna prijateljska vez, ki se je v letih njenega bivanja na Dolenjskem stakala med sodelavci bo ostala kot spomin in napotilo za proste ure zaslužnega pokoja.

ISKRA IŠP
TOZD TV PRŽAN
61117 LJUBLJANA
C. Andreja Bitenca 68

ima proste zmogljivosti na naslednjih strojih:

PLOŠČINSKO BRUŠENJE

— velikost obdelovanca 1500 x 400 mm

REZKANJE

— velikost obdelovanca 1400 x 350 mm

KOORDINATNO VRTANJE

— velikost obdelovanca 1200 x 900 mm

EROZIJA (IZŽIGANJE)

— velikost elektrode 400 x 300 mm

Vse informacije daje prodajni oddelek TOZD.

Iskrini likovniki razstavljajo

»Društvo Iskrinih likovnikov sodi nedvomno med najboljše skupine likovnih samorastnikov v Sloveniji. Medtem ko marsikdo opažamo nekakšno zaostajanje, pa se pri tej skupini kakovost in obsežnost del nepristojno povečujeta in zboljšujeta. Verjetno je to zasługa dobre organizacije in pa nekakšnega zdravega tekmovalnega duha in hotenja po še večji kakovosti«, je pred otvoritvijo razstave Iskrinih likovnikov v Iskrini poslovni stavbi Ljubljani, minuli petek poudaril Kustos Kranjskega muzeja doktor Cene Avguštin.

Na razstavi sodeluje 17 Iskrinih likovnih ustvarjalcev, od tega 15 slikarjev in dva kiparja. Predstavljajo predvsem grafike, akvarele, pasteje in olja s krajinskimi motivi od skoraj čistega realizma do njegovih različnih interpretacij. Izbor del — 37 slik in 7 skulptur je naredil dr. Cene Avguštin, ki je razstavo tudi odprl, na slovesnosti pa sta bila med drugimi tudi Pavle Ganter in Janez Kern.

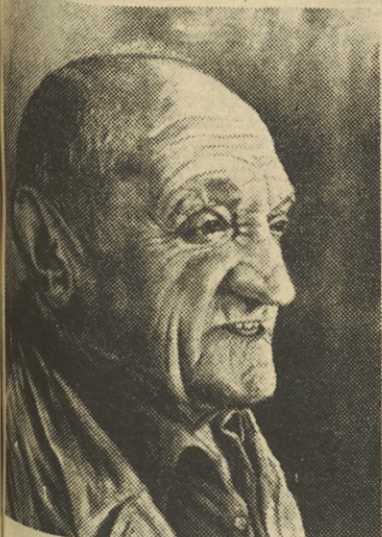
Ze pred otvoritvijo razstave smo imeli z Iskrinimi likovniki nekakšno okroglo mizo: Na njej so nam orisali delo društva ter spregovorili o problemih, ki jih tajejo.

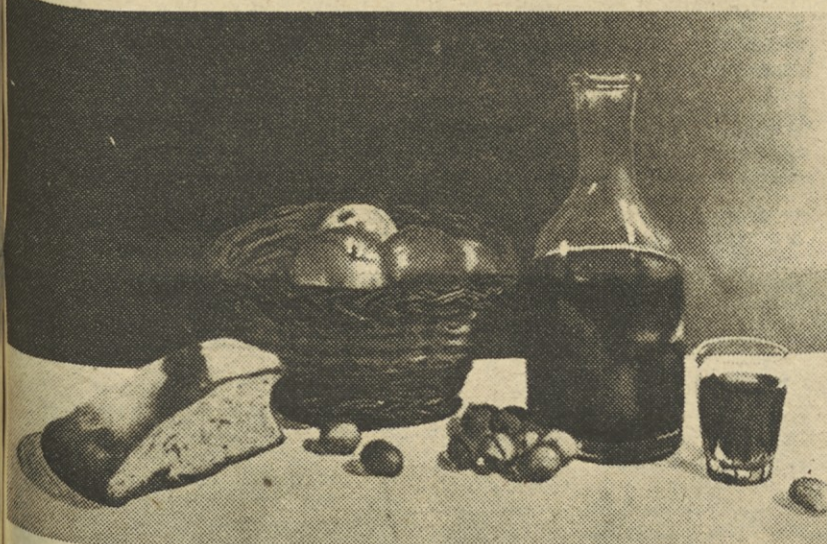
Delo Vide Štembergera.

Predsednik društva likovnikov Jože Volarič je med drugim poudaril, da vsaj po njegovem mnenju dobro delajo, žal pa se vseskozi srečujejo s problemom, da nimajo nekekega lastnega prostora, v katerem bi Iskrini ljubiteljski ustvarjalci lahko razstavljali — skupinsko ali posamično — ter se tudi dobivali na pogovore, srečanja, seminarje.

Tudi Izidor Jalovec je iz kranjske Iskre. Poudarja, da bi bila gotovo najboljša organizacijska oblika za Iskrine likovnike takšna kot jo ima v zadnjem času Kranjsko društvo likovnikov. Imajo svoj prostor, kjer se stalno dobivajo, izmenjujejo mnenja, delajo.

Delo Franca Gučka.

Delo Jane Bertoncelj.

Eden od sogovornikov okrog mize je bil tudi prvi predsednik Iskrinih likovnikov Štefan Horvat iz Višnje gore. »Dolgi 15 let sem se boril, da bi likovniki imeli svoje društvo v Iskri, zdaj ko ga imamo, pa ne moremo dobiti svojih lastnih prostorov, kjer bi lahko razstavljali. Avla v PPC je dobesedno rezervirana za likovnike od drugod, ne pa za nas Iskraše. Meni, osebno so odstopili hodnik v 14. nadstropju v PPC, kjer sem razstavljal že trikrat, toda tja me ne bo nikoli več. Na otvoritvi so bili trije ali štirje slučajni obiskovalci pa tudi obisk je bil pozneje zelo slab. Mnogo so nam obljubljali v PPC, nekateri so sedaj tudi že odšli iz Iskre, toda od vsega ni bilo nič«, je dejal soustanovitelj društva.

Okrog mize se je udeležil, kot smo že v uvodu omenili, tudi mentor likovnega društva dr. Cene Avguštin. Izredno pohvalno je ocenil razstavo, ter poudaril, da je avla Iskrine poslovne stavbe nedvomno zelo simpatičen razstaveni prostor, morda eden najlepših, kar jih imamo v Sloveniji, je dejal. »Želeli bi, da bi ta prostor večkrat služil razstavljalcem ljubiteljske likovne dejavnosti, kajti moramo se zavedati, da Ljubljana nima nobenega ustreznega prostora za to vrsto dejavnosti.«

L.D.

Delo Jožeta Volariča.

V Semič z vlakom

Dne 3. junija zjutraj je železniška postaja v Kranju doživela invazijo 2.600 Iskrašev, ki so se z dvema vlakoma odpeljali na proslavo v Semič. Odziv na proslavo je bil v Kranju izjemen, saj je bilo prodanih 2.900 kart.

Na postaji se je zbrala pisana množica, od starejših upokojencev do vnučkov, ki so se takrat prvokrat peljali s »hlaponom«. Ena od delavk mi je povedala, da pelje na proslavo dva vnučka in da je bila zelo vesela možnosti, da uporabi karto od sodelavca in popelješ na praznovanje člane svoje družine.

Proslava ima v kranjskih Iskrinah velik odmev. Prostor za proslavo je bil primerno izbran, lepo vreme, porcije golaža in liter vina pa so pripomogli,

POZABLJENO V SEMIČU

Na dan Iskre smo v Semiču na parkirnem prostoru za osebne avtomobile (na gričku pred prireditvenim prostorom) pozabili vrečko s petimi skledami in žlicami. Prosimo poštenega najditelja naj proti nagradi pokliče Francija Zora, Iskra Kibernetika Kranj, tel. 22-221 interna 25-70.

POPRAVEK

Popravek poročila z naslovom »Devizni iztržek bo rezal kruh«, avtorja Staneta Fleischmana, objavljenega na 4. strani 23. številke glasila z dne 19. junija 1982. V sestavku se zadnji stavek glasi pravilno:

Glasovanje za predlog TOZD TGA je bilo pozitivno. Delegati so glasovali enako tudi za predlog TOZD Montaža Spodnja Idrija. Proti je bila le vrhniška delegacija, tako da je bil sklep sprejet pogojno.

da je proslava uspela. Semičani so v stabilizacijskih razmerah pripravili lepo prireditev, ki nam bo ostala v spominu.

Proslava Iskre in udeležba na njej pomeni pripadnost Iskri, ki je glede na udeležbo velika.

Nace Pavlin

Med nastopom Semiške ohceti.

POTREBE PO SODELAVCIH

Na tem mestu bomo redno objavljali vsa prosta dela in naloge v Iskri, tako za redno delo kot za sodelovanje v občasnih projektih zasnovanih nalogah v okviru SOZD ali posameznih DO. Prav tako bomo v skladu z 89. členom samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD objavljali sproščene sodelavce, ki jim v TOZD oziroma Delovni skupnosti ne morejo zagotoviti ustreznega dela ter tiste, ki sami želijo menjati delo, bi pa radi ostali v Iskri. Objavljali bomo tudi razpise za vodilna in vodstvena dela in naloge. V glasilo, ki izhaja ob petkih bomo objavili vse potrebe, ki bodo prispele k nam do vključno vsakega ponedeljka.

Objave zbira in ureja: Judita Bagon, SOZD Iskra DSSS, Trg revolucije 3, Ljubljana, Š 11, telefon 213-213, int. 21-25.

ISKRA COMMERCE TOZD SERVIS

1. Vodja servisne delavnice protivlomnih naprav
Pogoji: Fakulteta za elektrotehniko I. stopnja, šibki tok, 1 leto delovnih izkušenj, predviden OD 17.073 din.

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene prijave z dokazili pošljite v osmih dneh na naslov Iskra Commerce, Kadrovska služba, Topniška 58, Ljubljana.

ISKRA ELEKTROZVEZE

TOZD Antene in navigacije

1. Umerjevalec kompleksnih sistemov

Pogoji: dipl. ing. elektrotehnike, 2 leti delovnih izkušenj, predviden OD 16.000 din

2. analitik-planer

Pogoji: ing. elektrotehnike ali elektrotehnik, 1 leto delovnih izkušenj, predviden OD 13.680 din

3. konstrukter naprav

Pogoji: dipl. ing. strojništva, 3 leta delovnih izkušenj, predviden OD 17.500 din

4. Rezkalec

Pogoji: Poklicna šola VK delavec, 5 let delovnih izkušenj, predviden OD 13.000 din

5. Strojni ključavničar

Pogoji: KV ključavničar, 3 leta delovnih izkušenj, predviden OD 6.924 din.

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene prijave z dokazili pošljite v 15 dneh na naslov: Iskra Elektrozeve, TOZD Antene in navigacije Tržaška cesta 2, Ljubljana.

„ISKRA — Industrija sistemov elektronike in zvez, n.sol.o. Ljubljana, Stegne 11

TOZD Radijske zveze

objavlja

prosta dela in naloge

VODJE MONTAŽNO SERVISNEGA ODELKA

Pogoji: dipl. elektro inženir s 5 let delovnih izkušenj.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: ISKRA — ELEKTROZVEZE, Kadrovska služba, Ljubljana, Stegne 11.

ISKRA Industrija za avtomatiko Ljubljana

TOZD TOVARNA NAPAVALNIH NAPRAV

NOVO MESTO, Bršljin 63

DELAJSKI SVET TEMELJNE ORGANIZACIJE

RAZPISUJE

DELA IN NALOGE S POSEBNIMI POOBLASTILI IN ODGOVORNOSTMI:

1. POMOČNIK DIREKTORJA
2. VODJO POSLOVNO PLANSKEGA SEKTORJA
3. VODJA SEKTORJA TEHNIČNE PRIPRAVE
4. VODJA PROIZVODNEGA SEKTORJA
5. VODJA SEKTORJA KVALITETE
6. VODJA FINANČNO-RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

Pod 1: diplomirani inženir elektro ali strojne smeri ali diplomirani ekonomist ter 5 let delovnih izkušenj iz vodenja in urejanja nalog organizacijskih enot

Pod 2: diplomirani elektroinženir ali diplomirani ekonomist ter 5 let delovnih izkušenj na ekonomiki ali planiranju ter zunanjetrgovinsko registracijo

Pod 3: diplomirani inženir elektro ali strojne smeri ter 5 let delovnih izkušenj iz vodenja sektorja

Pod 4: diplomirani inženir elektro ali strojne smeri ter 5 let delovnih izkušenj v proizvodnji

Pod 5: diplomirani inženir elektro smeri ter 5 let delovnih izkušenj v kontroli, tehnologiji ali konstrukciji ter aktivno znanje enega svetovnega jezika

Pod 6: diplomirani ekonomist ter 4 leta delovnih izkušenj v računovodstvu.

Kandidati morajo imeti še:

— družbenopolitične in etične lastnosti v skladu z Družbenim dogovorom o izva-

janju kadrovske politike v občini Novo mesto.

— sposobnost vodenja in organiziranja ter drugih aktivnosti v skladu s samoupravnimi akti

— biti družbenopolitično aktivni.

Izbrani kandidati bodo na razpisana dela oz. naloge imenovani za 4 leta.

Vloge z opisom dosedanjega strokovnega dela in družbenopolitične aktivnosti in dokazila o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa v zaprti kuverti z oznako »RAZPIS ZA VODJO SEKTORJA« na naslov: ISKRA,

TOZD NAPAVALNA NOVO MESTO, Bršljin 63 — Komisiji za delovna razmerja.

O imenovanju bomo kandidate obvestili v 15 dneh po izbiri.

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ SLOVENIJE

razpisuje

v sodelovanju z družbenopolitičnimi skupnostmi in organizacijami v občinah, kjer bodo pripravili območna srečanja in zaključno srečanje, z organizatorji literarne kolonije v občini Lenart, RK Zveze socialistične mladine Slovenije, RS Zveze sindikatov Slovenije, tednikom Mladina, revijo Antena, časopisom Kmečki glas in Društvom slovenskih pisateljev

11. srečanje pesnikov in pisateljev — začetnikov

Območna srečanja bodo letos potekala od 15. septembra do 15. decembra 1982 in sicer jih bo devet: v Ptuj, Radovljici, Ljubljani (Moste Polje), Trebnjem, Tolminu, Velenju, Hrastniku, Slovenj Gradcu in Izoli.

K sodelovanju vabimo vse avtorje iz Slovenije, Slovence v drugih republikah, iz slovenskih zamejskih območij v Italiji, Avstriji in na Madžarskem, ravno tako tudi avtorje, ki stalno ali začasno živijo in delajo v tujini.

Sodelujejo lahko avtorji, ki svojega dela — razen v samozaložbi — še niso izdali v knjižni obliki. Pošljejo lahko:

- črtice, novele, romane, satire, humoreske, itd.,
- pesmi, epigrame, basni, aforizme,
- dramska besedila: dramske prizore, skeče, enodejanke, tragedije, groteske,
- filmske scenarije, scenarije za proslave itd.,
- kritične prispevke, eseje z vseh področij umetnosti.

Tričlanske žirije (imenovale jih bosta organizator območnega srečanja in literarni odbor ZKOS) bodo na svojem območju izbrale najboljše avtorje za nastop na območnem srečanju in predlagale avtorje za sodelovanje na republiškem srečanju, ki bo februarja 1983.

Literarni odbor ZKOS ima pravico zadnjega izbora avtorjev za zaključno prireditev.

Območne žirije bodo svoje delo zaključile dva tedna pred dnem, ko bo organizirano območno srečanje. Organizatorji območnih srečanj pa morajo o tem obvestiti vse, ki so poslali prispevke, vsaj teden dni pred srečanjem.

Avtorji morajo svoje prispevke poslati napisane s pisalnim strojem v treh izvodih. Zraven morajo priložiti tudi zapečateno ovojnico s podatki: imenom, priimkom, točnim naslovom, izobrazbo, poklicem, starostjo in šifro.

Avtorji naj pošljejo prispevke najkasneje do 20. avgusta 1982 na naslov: Zveza kulturnih organizacij Slovenije, Kidričeva 5, Ljubljana, za 11. srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov.

Informacije lahko dobite po telefonu: 061/211—828, int.: 18.

PRVO ŠPORTNO SREČANJE KRAJSKIH DELOVNIH ORGANIZACIJ ISKRA

Športniki Kibernetike, Telematike in ERA so imeli v času od 7.6. do 11.6. prvo športno srečanje nogometu, rokometu, košarki, odbojki, streljanju, kegljanju, balinanju, namiznem tenisu in šahu. Tekmovali so na stadionu ŠD Sava v Strazju in v športni dvorani na Planini. Skupno je nastopilo okrog 150 tekmovalcev in tekmovalcev. Na vseh tekmah smo bili priča zagriženim bojem, predvsem med ekipama Kibernetike in Telematike. O končnem zmagovalcu je odločalo število prvih mest, saj sta ekipi Kibernetike in Telematike zbrali enako število točk. Več prvih mest je osvojila ekipa Kibernetike in tako prejela za 1. mesto prehodni pokal, ki ga je kapetanu ekipe predal Jože Tomšič.

S tekme odbojkaric ERO in Kibernetike.

ODBOJKARSKI TURNIR V ŠENTJERNEJSKI ISKRI

V TOZD Potencimetri in hibridi so zadnje mesece zelo razgibali športno življenje. Aktivirali so mlado in staro, ženske in moške. Posebno odbojka je postala kar »ljudski šport«. Ob tovarni so s pomočjo orodjarjev postavili odbojkarstvo mrežo in igrano vse malice. »Celo tekmuje-mo«, nam je dejal športni referent Franc Vinter.

»Najprej smo igrali pač le za običajno rekreacijo med odmorom. Tako vso letošnje pomlad. Ker smo pa ugotovili, da je veliko zanimanja za odbojko med vsemi sodelavci, smo se lotili tekmovalnega oddelka. Tako je bilo samo v TOZD HIPOT pri moških 6 ekip: orodjarna, strojna delavnica, montaža potencimetrov, hibridi in GPS. Orodjarji so bili na prvem mestu, strojne delavnice druge in tako dalje.

Ženske pa so se ponudile same, češ, da šport le ni zgolj moška domena. Zato so organizirale 3 ekipe iz GPS, hibridov in montaže potencimetrov. Ob našem obisku tekmovalja še niso bila zaključena in ženski rezultati še niso znani.

si nastopajoči so bili zadovoljni z organizacijo in izvedbo tekmovanja. Takih tekmovanj si še želijo. Po zaključku so si bili vsi edini, da se bodo drugo leto spet srečali na drugem športnem srečanju krajskih delovnih organizacij ISKRA.

REZULTATI: rokomet—moški: TEL.: ERO 32 : 17; KIB.: ERO 30 : 15; KIB.: TEL. 25:19 — I. Kibernetika, 2. Telematika, 3. ERO; rokomet—ženske: KIB.: TEL. 20:15 — 1. Kibernetika 2. Telematika; košarka — moški: 1. Telematika; košarka — ženske: TEL.: KIB. 19:18 — 1. Telematika 2. Kibernetika; nogomet: TEL.: ERO 9:0; KIB.: ERO 6:1; TEL.:KIB. 2:0 — 1. Telematika, 2. Kibernetika 3. ERO; balinanje: KIB.: TEL. 2:0 — 1. Kibernetika 2. Telematika; odbojka — moški: TEL.: ERO 2:0; KIB.:ERO 2:0 KIB.:TEL 2:1 — 1. Kibernetika, 2. Telematika 3. ERO; odbojka — ženske: TEL.: ERO 2:1; KIB.:TEL. 2:1, KIB.:ERO 2:0 — 1. Kibernetika 2. Telematika 3. ERO; šah: ERO:TEL. 3,5 : 0,5; KIB.: ERO 2,5 : 1,5; KIB.: TEL. 3:1 — 1. Kibernetika 2. ERO 3. Telematika; namizni tenis: TEL.: KIB. 5:4; KIB. : ERO 5:1; TEL.: ERO 5:1 — 1. Telematika 2. Kibernetika 3. ERO; kegljanje — moški: 1. Telematika 2.517, 2. Kibernetika 2.512, 3. ERO 2.334 podrtih kegljev; posamezniki: Zolokar, ki je podrl 453 kegljev, kegljanje — 6. ženske: 1. Kibernetika 2.218, 2. Telematika 1.769, posameznice 1. Zoretova s 435 podrtimi keglji; streljanje — moški: 1. Kibernetika 1046, 2. Telematika 1030, 3. ERO 980 krogov posamezniki: 1. Rozman z 272 krogi; streljanje — ženske: 1. Telematika 666 krogov, 2. ERO 692 krogov, 3. Kibernetika 621 krogov; posameznice: 1. Lovrenčičeva z 256 krogov.

R.K.

Pokal za ekipo Kibernetike.

ŠAHOVSKE VESTI

Za nami je tudi že redni trimesečni hitropotezni turnir, ki ga je organizirala sindikalna organizacija Avtomatike—TOZD Sistemi. Na veliko presenečenje je zmagal Anton Jerina. Jerino poznamo, kot starejšega športnika in je športni duh prinesel tudi v šahovsko življenje Iskre.

Nadaljnji vrstni red najboljših je bil: 2. Janez Kumše; 3. Stane Rijavec; 4. Marjan Butala; 5. Vito Soukal; 6. Andrej Erman; 7. Andrej Grum; 8.-10. Karel Kapš, Dane Černe, Franc Udovč, itd. Tekmovanja sta se udeležile samo dve šahistki. Boljša od Jožice Pirč je bila Jadranka Rijavec. Turnirja so se udeležili tudi ostali šahisti.

Premično je zmagal član prve tekmovalne ekipe Iskre perspektivni mladi igralec Bogdan Podlesnik. Za njim so se najboljši razvrstili: 2.-3. Jože Percl in Cveto Trampuž, 4. Jože Miklavc, 5. Dušan Čepon, itd.

Za pokal zmagovalcev s po eno zmago vodita Leon Mazi in Anton Jerina. Najboljša med šahistkami pa je z dvema zmagama Olga Štempihar.

Za pokal 100 točk pa je trenutni vrstni red najboljših: 1. Janez Kumše 82; 2. Leon Mazi 75; 3. Brane Deželak 55,5; 4. Anton Jerina 53, 5. Dane Černe 52,5, 6. Marjan Butala 41,5, itd.

Naslednji hitropotezni turnir bo 28. 8. 1982 v Spodnji Idriji.

Bogdan Brezigar

Ženska odbojka v Potencimetrih in hibridih

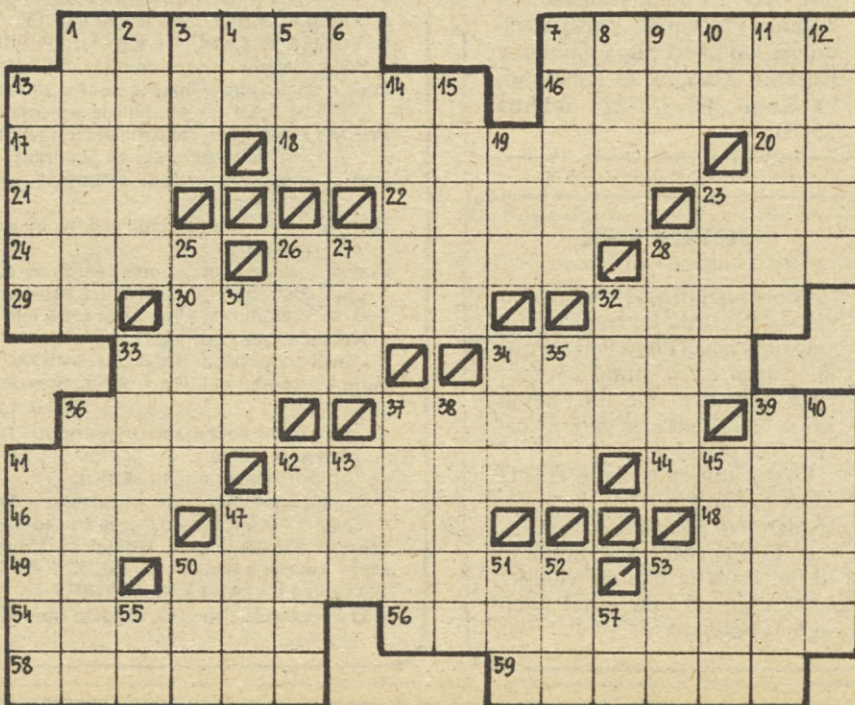
KRIŽANKA ZA RAZVEDRILLO

VODORAVNO: 1. del elektromotorja, 7. maska, 13. tekmelec v proizvodnji, trgovini, 16. sodelavec založbe, ki pregleduje rokopise, 17. predstojnik samostana, 18. pristaš anarhije, 20. Maksim Gaspari, 21. sistem barvne televizije, ki so ga razvili v ZRN, 22. v grški mitologiji lepa čarovnica z otoka Ajaja (iz istih črk kot kraki), 23. vulkan na otoku Mindanao, 24. grški bog ljubezni, 26. slikarska deščica za mešanje barv, 28. zlitina bakra in kositra, 29. kemijski znak za radij, 30. tunel, 32. znak za množenje, 33. drugo ime za ptico veliki kljunač, 34. element hoje, 36. utežna enota, 37. ime Levstikovega junaka Krpana, 39. Peter Srakar, 41. staja za živino, 46. japonski drobiž, 47. pritok Save pri Kranju, 48. »kralj živali«, 49. Čerkasov Nikolaj, 50. romanska umetnost, v evropski umetnosti zgodovini stilsto obdobje v visokem srednjem veku, 53. pokrit prostor za shranjevanje vozov, kmečkega orodja, 54. rastlina ali žival iz eksootičnih dežel, 56. sredstvo za anestezijo, 58. francoski kabaretni ples, 59. pristanišče v Braziliji, na otoku Sao Vicente, ob Atlantiku.

NAVPIČNO: načelnost vlažnega in vročega ozračja, 2. klada za sekanje drv, 3. uradni spis, 4. zapovrstni črki s konca abecede, 5. Talisova oranžada, 6. zahodnoevropski veletok, 7. manjša skupina ljudi, ki se med seboj podpira zaradi koristoljubja, 8. grmičasta rastlina z igličastimi listi in rdečkastimi cvetovi, 9. poudarek, 10. Nikola Tesla, 11. sadje, kuhano v sladkani, začinjeni vodi, 12. žlahtni plin (znak: Ar), 13. slovensko obmorsko mesto, 14. naselje blizu Kranja, 15. mesto v ZRN, nedaleč od luksemburško-nemške meje, ob Mozeli, 19. velik, vitek lovske pes, 23. arabsko rižovo žganje, 25. flos, 26. obrtnik živilske stroke, 27.

mesto v Bački, na desnem bregu Tise, 28. njivsko orodje za rahljanje zemlje, 31. cigan, 32. življenjska tekočina, 33. zrnat, zmrzel sneg, 34. največji otok v Jadranu, 35. češko moško ime, 36. ruski skladatelj, avtor opere »Ivan Susanin« (Mihail, 1804—1857), 37. desni pritok Sene pri Parizu (naša pisava), 38. ime francoskega filmskega igralca Delona, 39. prepisek, 40. zlo-

glasna iranska tajna policija v času šahove vladavine, 41. poljski glodavec s pisanim, po trebuhu črnim kožuho, 42. oblika prozega dela, 43. tovarna v Bitoli, 45. ena od grških sojenic, 47. višinska točka na zemljevidu, 50. termin, 51. kesanje, 52. am. združbe za standarde, 53. ptičje premikanje, 55. kemijski znak za kositer, 57. Tihonov Nikolaj.

ČASOPISNE NOVICE

Ker so odpravljeni vzroki, ki so pripeljali do uvedbe začasnih ukrepov družbene ga varstva v delovni organizaciji Cimos in njenih temeljnih organizacijah v Buzetu, Kopru in Senožečah ter v delovni skupnosti skupnih služb, so člani sezanskega izvršnega sveta na zadnji seji menili, da so dani vsi pogoji za ukinitve ukrepov.

V času trajanja ukrepov družbene varstva so v Cimosu samoupravno sprejeli in opravili vrsto nalog. Skupaj s Citroenom, Iskro in Tomosom so dosegli sporazum o pokritju izgube za leto 1980. Sporazumom so sprejeli tudi izstop Tomosa in Iskre kot sovlagateljev — Ljubljanski Dnevnik.

Anketa o organizacijah združenega dela slovenske elektroindustrije je pokazala, da so mnoge pripravljene izkoristiti možnost za nastopanje na zunanjem tržišču prek sedanjih organizacijskih enot, ki jih imata v tujini sestavljeni organizaciji združenega dela Gorenje in Iskra.

Prav tako so pripravljene skupaj z njima ustanovljati nove skupne organizacijske enote, predvsem v državah v razvoju in v nekaterih latinskoameriških državah, kjer bi se slovenska elektroindustrija tudi ob sodelovanju z drugimi panogami gospodarskega dela lahko uspešno uveljavila s celovitejšo in dopolnjujočo se ponudbo — Delo.

Učenci Šolskega centra Iskra so znova izdali številko svojega glasila. Iskrin „Plus minus“, ki je bil pred dvema letoma nagrajen kot najboljša mladinsko glasilo na Slovenskem, še naprej ostaja vsebinsko bogat in zanimiv, čeprav bi bilo marsikaj očitati njegovi tehnični plati — Glas, Kranj.

V Opatiji in na Reki je potekala strokovna manifestacija jugoslovanskih elektroinikov in gospodarstvenikov MIPRO. Cilj posvetovanja in vzporedne razstave MIPRO '82 je bil informirati udeležence o osnovnem znanju s področja mikroprocesorjev in mikroprocesorskih sestavov zlasti za tiste, ki se na svojih delovnih mestih ukvarjajo z moderno mikroelektronsko tehnologijo.

Na vzporednem seminarju so sodelovali strokovnjaki Iskre Telematike in predstavili naš mikroelektronski sistem Iskra data. (IT novine, Beograd).

Jugoslovanski konstruktorji in vojna industrija so izdelali za vojno letalstvo in protiletalsko obrambo novo letalo „Galeb 4“ — G-4. To je moderno šolsko in borbena letalo, načrtovano v osnovni varianti za sodobno urjenje letalcev. Pri proizvodnem tehničnem sodelovanju ob novi konstrukciji je sodelovala tudi naša Iskra.

Na nedavni razstavi inovacij za stabilizacijo je Iskra med drugim predstavila mikroročunalniški sistem MIN-30, ki pomeni nadaljnji korak pri urejanju enotnega sistema za centralno računalniško vodenje železniškega prometa. Ta sodobni sistem, ki so ga v celoti razvili v Iskrini in sloni na mikroelektroniki, omogoča popoln nadzor nad prometom in dispečerju na posebnem zaslonu pokaže, kje je ta ali oni vlak. Seveda pa ni pomemben samo nadzor nad prometom, ki v vlakovnega dispečerja z obremenjenimi številnimi rutinskimi opravili, kot so premikanje signalov, kretnic, zapornic in podobno, marveč gre tudi za zmanjševanje stroškov.

Kot so povedali Iskrini strokovnjaki, se naša industrija z najsodobnejšimi mikroelektronskimi napravami za avtomatizacijo prometa že postavlja ob bok razvitem evropskim državam, nekatere svetovno znane tuje tovarne pa so morale našim dosežkom tudi priznati prednost. Tako si je Iskra v zadnjem obdobju že pridobila večja ali manjša dela na tujem v najostrejši mednarodni konkurenci in na licitacijah, na katerih je bila zbrana praktično vsa svetovna industrija z Japonci in Američani vred.

Tudi v Grčiji je Iskra dobila nalogo, da posodobi progo Atene-Pirej, še večji zalogaj pa ima v Bolgariji, ki želi železniški promet še bolj razviti. Zanimivo je, da so Bolgari v mikroročunalništvu in avtomatizaciji med vodilnimi vzhodnoevropskimi državami, saj med drugim tudi pri proizvodnji naprav za sovjetske satelite, a vendar so za to izbrali Iskro. Iz razgovora novinarja Dela z dipl. inž. Dragom Podlogarjem in mgr. Jožetom Kandučem in Leonom Kosom.

V poljskem Poznaniu je potekal od 13. do 22. junija tradicionalni mednarodni sejem. Jugoslavija je sodelovala na razstavnem prostoru 250 m². Razstavljala je tudi naša Iskra — beograjski Privredni pregled.

V Sloveniji je vse več obrtnikov, ki svoje izdelke izvažajo v tujino. Med njimi je tudi Marjan Košak iz Ljubljane, ki letno izvozi izdelkov v vrednosti pol milijona dolarjev in to v ZDA. Marjan Košak izvažal alarmne naprave. Zvezo s kupci v ZDA je vzpostavil prek Iskre in je tudi stalni kooperant Iskre — beograjska Borba.

V Risnju, mestecu v bokokotorskem zalivu, so pripravili za montažo nove avtomatske telefonske centrale s 760 priključki. Sedanje poslopje pošte s telefonsko centralo 120 priključkov je bilo močno porušeno ob zadnjem potresu. Nova telefonska centrala je izdelek Iskre in tudi njeni strokovnjaki jo bodo montirali.

Pred kratkim je bil v žužembski Iskri na obisku kitajski ambasador in se zanimal za novi program večslojnih keramičnih kondenzatorjev in nakup tudi dela opreme za to proizvodnjo, ki jo Žužemberčani sami delajo. Celoten novi program je nastal na osnovi lastnih zamisli, brez vseh tujih licenc, Dolenjski list, Novo mesto. Zbral in uredil Marjan Kralj

IZLET NA SNEŽNIK

V soboto, 19. 6. se je 30 udeležencev izleta iz Horjula kljub deževnemu vremenu odpeljalo z avtobusom proti Snežniku. Ko smo prispeli v Ilirsko Bistrico, smo že upali na izboljšanje, toda na Sviščakih nas je dočakalo pravo neurje. Mislili smo, da bo po dežju posijalo sonce, vendar nam je bil Snežnik ves čas zakrit z gosto meglo. Kljub temu smo osvojili vrh in se ob topli peči posušili in okrepčali s toplo enolončnico.

Na povratku do avtobusa nam je dež pranesel tako, da smo se do druge točke izleta — Skočjanskijam — pripeljali suhi. Na izhodu iz jame nas je zopet pričakal močan dež, toda vedrega razpoloženja nam ni pokvaril, čeprav smo morali dolgo čakati pred zaklenjenimi izhodnimi vrati. Na povratku smo se ustavili še ob avtocesti na Lomu, tu pa so nas pričakali z visokimi cenami in slabo postrežbo.

Milan Železnik

ZAHVALE

Ob smrti dragega očeta

SLAVKA SUŠNIKA

se iskreno zahvaljujemo sodelavcem DO ERO, TOZD TEA in TOZD ATC za izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti

sin Mirko Sušnik, hčerki Minka Golob in Slavica Eržen z družinama.

Ob bridki izgubi moje mame

FRANCKE MLAKAR

se zahvaljujem sodelavcem TOZD TEA — TKT za izraze sožalja, poklonjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti

žalujoča hči Vida Ahčin z družino.

Ob smrti naše dobre mame

MARIJE JENKO

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem TOZD Vzdrževanje, STIKALA, DSSS tehnološko proizvodne službe in DO Iskra Delta za izrečeno sožalje, darovane vence ter za spremstvo na njeni zadnji poti

sinova Peter in Jože ter hčerki Marija in Tončka z družinami.

Ob težki izgubi moža, atka in brata

TONETA KRIŽAJA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD ATC in TOZD Stikala za vse, kar ste v teh težkih trenutkih storili za nas in našega Toneta s cvetjem pospremili na njegovo zadnjo pot

žena Marta s hčerko Simono in brat Ivan.

Ob boleči izgubi dragega očeta

FRANCA VODNIKA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam TOZD Stikala za poklonjeno cvetje, izrečeno sožalje in denarno pomoč

hčerka Milka Žumer

Ob smrti najinega očeta

AVGUSTA DREMLJA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD Orodjarna in TOZD ATC za poklonjeno cvetje ter spremstvo na njegovi zadnji poti

sin Vojko Stulač

in hči Vlasta Stulač

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra — Industrije za elektroniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente — Ljubljana

— Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika: Miloš Pavlica, odgovorni urednik: Dušan Željeznov, tehnični urednik: Janko Colnar, novinar: Mara Ovsenik.

— Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Kibernetika), Boris Čerin (Elektrozveze), Špela Dittrich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Stane Fleischman (Siroka potrošnja), Franc Kotar (IEZE), Kazimir Mohar (Telematika), Marko Rakušček (Avtoelektrika) — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo.

— Naslov: Ljubljana, Tržaška c. 15, telefon: 263-825 — Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA—DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.